

AAN DE SLAG

Spelletjes rond kinder- en jongerenrechten

COLOFON

© copyright 2022

Auteur:

Bo Vanhessche

Realisatie:

Bo Vanhessche

Verantwoordelijke uitgever:

Karin Maes, tZitemzo

Uitgave:

mei 2022

www.tzitemzo.be

Het gebruik van deze publicatie is toegestaan mits behoud van visie en doelstellingen van de publicatie, met duidelijke bronvermelding en als er geen financiële winst mee beoogd wordt.

INHOUDSTAFEL

Inleiding	3
tZitemzo	4
Nood aan ondersteuning?	5
Bende van P	6
Reis rond de wereld	23
In mijne tijd é!	27
De leeftijdsladder	31
Escape the drug lord	38
De volwassenen	43

INLEIDING

Animatoren, monitoren, speelpleinwerkers, leiders en leidsters, ... komen wekelijks in contact met kinderen en jongeren. Vaak zijn ze in hun eerste jaren als jeugdwerkers zelf nog minderjarig.

Kinderen- en jongerenrechten zijn zaken waar iedereen, meestal onbewust, dagdagelijks mee in aanraking komt en ze zijn een belangrijk gegeven in onze samenleving. De spelletjes in deze map helpen jou om de leden van jouw jeugdvereniging te sensibiliseren, en hun kennis en vaardigheden te versterken. Zo wordt hen op een speelse manier geleerd wat nu precies in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind staat en wordt hen verteld waar ze terecht kunnen als ze zelf met een probleem rond kinderrechten zouden zitten.

Voor wie?

Sta je elke week of elke vakantie paraat om kinderen en jongeren een fijne dag te laten beleven? Ben je een jeugdconsulent, (hoofd-) animator, (hoofd-) leid(st)er, speelpleinwerker of monitor? Dan is deze spelletjesbundel speciaal voor jou!

Wanneer gebruik je deze map?

Je kan één of meerdere van de spelletjes uit deze map gebruiken om jouw leden op een speelse manier te sensibiliseren, informeren en vaardigheden bij te brengen over kinder- en jongerenrechten.

Waarom is het belangrijk dat kinderen en jongeren hun rechten kennen?

Wel, omdat veel kinderen hun rechten niet kennen. En als je jouw rechten niet kent, kan je ook niet opkomen voor die rechten. Wanneer een recht bewust of onbewust geschonden wordt, dan is het dus belangrijk dat je dit weet en ook weet wie je kan contacteren.

Waarom via spelletjes?

Als met kinderen en jongeren over hun rechten gepraat wordt, is het vaak in een schoolse context. Ze krijgen de rechten voorgeschoteld, moeten ze vanbuiten leren, worden hierover ondervraagd en vergeten soms achteraf wat ze geleerd hebben. Er wordt te weinig gekeken naar 'wat als er geen bescherming is van die rechten' of 'hoe kunnen kinderen en jongeren deze rechten nu zelf gebruiken'. Kinderen zijn dus onvoldoende op de hoogte van wat ze effectief kunnen bereiken met hun rechten. Wat ze meekrijgen in schoolse context, blijft ook niet altijd hangen. Uitleg geven op hun niveau en methodes, aangepast aan hun dagdagelijkse leefwereld, gebruiken, maakt het voor de minderjarigen aangenamer om bij te leren en zorgt ervoor dat ze beter op de hoogte zijn van hun rechten.

Inhoud

In deze bundel kan je samen met je leden al spelend de kinder- en jongerenrechten leren kennen.

Per spel werd de doelgroep, korte uitleg, voorbereiding, materiaallijst en spelverloop uitgeschreven.

Veel plezier!

TZITEMZO

tZitemzo: wie zijn wij?

tZitemzo is een vzw in Gent die vragen rond kinder- en jongerenrechten behandelt. tZitemzo is de vroegere Kinderrechtswinkel. Zowel minderjarigen, volwassenen en organisaties kunnen bij ons terecht met vragen over kinderrechten in het algemeen en het Belgisch jeugdrecht in het bijzonder.

Maar waarom is tZitemzo als organisatie eigenlijk nodig? Wel, omdat heel veel kinderen en jongeren hun rechten niet kennen.

Uitgangspunten

tZitemzo gaat uit van gelijkwaardigheid voor jong en oud. Vroeger lag de nadruk op het beschermen van minderjarigen. Nu ligt de focus vooral op de inbreng van de minderjarigen zelf en het beschermen van hun rechten. De uitgangspunten van tZitemzo zijn gebaseerd op de rechtsbehoeften van kinderen en jongeren:

- Minderjarigen moeten op de hoogte zijn van het bestaan en de betekenis van kinderrechten.
- Minderjarigen moeten in staat zijn vragen te stellen over hun rechten in een specifieke situatie en kunnen daarbij advies en ondersteuning krijgen.
- Bij juridische procedures hebben ze recht op een bijstand door een advocaat.
- Op alle niveaus moeten instanties aangespoord worden om zich met kinderrechten in te laten

Wat doet tZitemzo?

tZitemzo zet zich in op **vier opdrachten**:

1. Individuele info- en adviesverlening over jongerenrechten

- Om aan de behoefte van informatie en bijstand tegemoet te komen, organiseert tZitemzo permanenties. Tijdens zo'n spreekuur kunnen minderjarigen er individueel terecht. Ze kunnen ook telefonisch, via mail of chat individuele vragen stellen.
- Volwassenen uit de directe omgeving van kinderen (ouders, leerkrachten, hulpverleners, ...) kunnen ook vragen stellen aan tZitemzo.

2. Collectieve informatieverstrekking

- Het is noodzakelijk dat minderjarigen en volwassenen via allerlei kanalen informatie krijgen over hun rechten als minderjarigen.
- tZitemzo zorgt ervoor dat dit een bespreekbaar en besproken onderwerp is door het geven van vormingen.
- tZitemzo verspreidt informatie via eigen publicaties, vormingsreeksen, evenementen, speurtochten, educatief materiaal voor leerkrachten (kinderrechtenkoffers en vormingsmappen) en de Kinderrechtenmobiel.
- Tot slot verspreidt ook de website relevante informatie m.b.t. de rechten van minderjarigen.

3. Daadwerkelijke rechtsbijstand

- Voor daadwerkelijke rechtsbijstand verwijzen we minderjarigen door naar advocaten die hun belangen kunnen verdedigen.
- We bieden ook hulp aan bij procedures, bv. een brief schrijven naar de rechter bij scheiding.

4. Maatschappelijke actie en procesbegeleiding

- tZitemzo participeert in verschillende werkgroepen en samenwerkingsverbanden om de positie van kinderen in onze samenleving te bevorderen.

Tag ons!

Als jullie met de leden de spelletjes spelen, kunnen jullie altijd foto's nemen en ze op Facebook of Instagram posten met #tzitemzo en ons taggen @tzitemzo! Vergeet hierbij natuurlijk niet de toestemming te vragen aan de leden.

NOOD AAN ONDERSTEUNING?

Geïnteresseerd in kinderrechten?
Heb je vragen over jouw rechten?

Bij **tZitemzo** kan je gratis en anoniem vragen stellen over kinderrechten, maar ook over de wet en minderjarigen.

Bv.:

- Hoeveel kinderrechten zijn er?
- Waar worden de meeste kinderrechten geschonden?
- Kan ik alleen gaan wonen als ik 16 jaar ben?
- Mogen mijn ouders mij verbieden mijn vriend te zien?

Jonger dan 18? Dan kan je ook gratis juridisch advies en bijstand vragen aan een **jeugdadvocaat**. Bv. als je opgepakt werd door de politie en verdacht wordt van een jeugddelict gepleegd te hebben. Of wanneer je zelf slachtoffer werd van een misdrijf.

Heb je een klacht over je rechten? Voor jongeren is er de **Klachtenlijn** van het Kinderrechtencommissariaat. Want soms loopt het fout op school, in de sportclub of in je buurt of gemeente. De Klachtenlijn zoekt samen met jou naar een oplossing. Soms verwijzen ze je door naar een andere dienst omdat die jou beter kan helpen.

Al gehoord van de **Kinderrechtencommissaris**? Die controleert of de wetten genoeg rekening houden met de kinderrechten.

Unicef België is het Kinderfonds van de Verenigde Naties. Zij willen dat kinderen in de wereld bv.:

- Genoeg eten en drinken hebben
- Gezond zijn
- Naar school kunnen gaan

Kortom, dat hun rechten gerespecteerd worden. Want daar is het hoog tijd voor.

Chat met tZitemzo
www.tzitemzo.be

Mail met tZitemzo
info@tzitemzo.be

Bel met tZitemzo
09 233 65 65

Kom langs bij tZitemzo
Maak een afspraak of bekijk
de openingsuren op onze website
Hoogstraat 81, 9000 Gent, België

BENDE VAN P

Doelgroep: 6 tot 10 jaar

In het kort: De gemene volwassenen hebben de rechten van alle kinderen op aarde afgenomen! Het is aan de leden om ze terug te winnen. Hierbij worden ze bijgestaan door de bende van P, namelijk Zorgende Zita, Protector P en Betrokken Benny.

Vorbereiding

- Druk de afbeeldingen van de kinderrechten af en verstop ze over het terrein.
- Als leiding verkleed je zich als Zorgende Zita, Protector P, Betrokken Benny, de overige leiding kan zich inkleden als slechte volwassenen.
- Voorzie voor elk lid een wit stuk stof die ze kunnen schilderen en versieren, dit wordt hun superheldencape.

Benodigheden:

- Witte stof
- Verf
- Slagroom
- Appel
- Mes & vork
- Bord
- Verkleedkleden
- Stoelen/krukjes (evenveel als aantal leden)
- Papier en balpenen
- Bal
- Fietsband

1. Introductie

Speel om te beginnen een klein toneeltje. Vraag alle leden om in het lokaal binnen te gaan. De leiding die verkleed is als slechte volwassene gaat als enige naar binnen en sluit de deur achter zich. Haal je beste slechterik lach boven en vertel de leden dat je al hun rechten hebt gestolen, hebt verstopt en ze de rechten nooit meer zullen terugvinden. Laat na de speech van de gemene volwassene de andere leiding, verkleed in Zorgende Zita, Protector P, Betrokken Benny, het lokaal binnenstormen en bevrijdt de leden (hoe meer show, hoe beter). Breng de leden naar een veilige plaats en begin met jullie zelf voor te stellen en het spel uit te leggen.

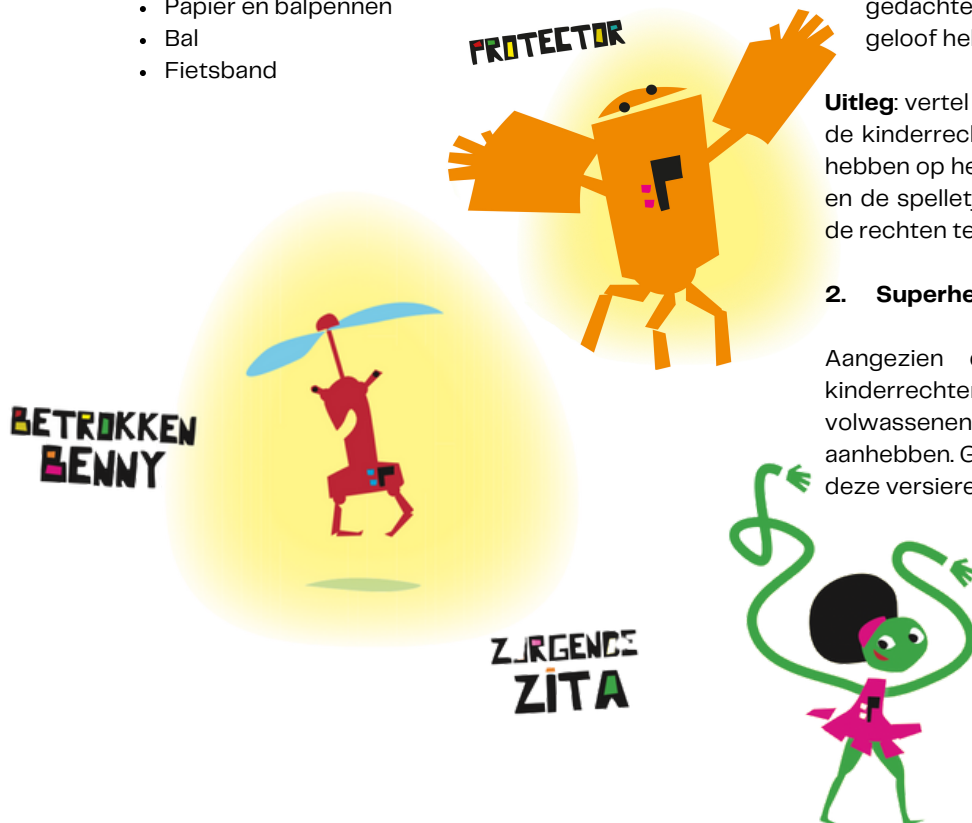
Samen vormen jullie de Bende van P, jullie motto: "de drie helden die vechten voor jouw rechten". Stel jullie zelf even kort voor:

- Zorgende Zita: een recht kan ervoor zorgen dat je iets krijgt; je hebt recht op eten, om naar school te gaan.
- Protector P: een recht kan ervoor zorgen dat je beschermd wordt; tegen kinderarbeid, mishandeling en geweld.
- Betrokken Benny: een recht kan ervoor zorgen dat je iets mag doen; zeggen wat je denkt, je gedachten neerschrijven in een dagboek, je eigen geloof hebben.

Uitleg: vertel de leden dat de gemene volwassenen al de kinderrechten hebben afgenomen en ze verstopt hebben op het terrein. Het is hun taak om ze te vinden en de spelletjes tot een goed eind te brengen om zo de rechten terug te krijgen.

2. Superheld worden

Aangezien de leden superhelden zijn die de kinderrechten terugveroveren van de gemene volwassenen, moeten ze natuurlijk ook de juiste outfit aanhebben. Geef elk lid een stuk witte stof en laat hen deze versieren zoals ze willen, dit wordt hun cape.

BENDE VAN P

3. Op zoek naar de rechten

De leden mogen zoeken naar de kinderrechten. Als een recht is gevonden, speel je het spel dat op de achterkant van het kinderrecht staat. Indien ze in het spel slagen, krijgen ze het recht terug van de volwassenen.

4. Kinderrechten terugkrijgen: de opdrachten/spelletjes

a) Recht op een naam en identiteit

- **Uitleg:** door onze naam, nationaliteit en identiteit onderscheiden we ons van andere mensen. Stel je voor dat we geen naam hadden en dat men ons moest roepen met een nummer? Of dat dat we aangesproken werden met een lichaamskenmerk ('hey rosse', 'dag kleine', ...)!?
- **Raad het lid:** de leden maken een kring, één lid ligt geblinddoekt in het midden. Vervolgens gaat een lid op de middelste persoon liggen. De onderste moet nu raden wie er op hen ligt. Maar indien het geblinddoekte lid verkeerd raadt, komt degene van wie die de naam net heeft genoemd, ook op de hoop liggen.

b) Recht op voeding, kleding en wonen

- **Uitleg:** kinderen hebben gezonde voeding, kledij en een huis nodig om te overleven en te groeien.
- **Het appelspel:** de leden gaan in een kring zitten. Leg in het midden van de kring enkele kledingstukken (bv. jas, sjaal, rok, hoed, ...). Leg ook een bord, een appel, mes en vork klaar. Eén iemand begint met een dobbelsteen te gooien. Gooit deze persoon een zes, mag die naar het midden lopen, de verkleedkleden aantrekken en de appel met mes en vork snijden, is het gelukt om een stuk af te snijden, mag deze persoon het opeten. Ondertussen gaat de dobbelsteen verder in de kring en blijven de andere kinderen werpen. Als een persoon opnieuw een zes gooit, mag dat lid naar het midden. De vorige speler moet onmiddellijk stoppen met eten en de verkleedkleden uitdoen en op zijn plaats gaan zitten.
- **Verkleedspel:** geef de leden een heleboel verkleedkleden en voorwerpen, leg een raster met vakjes en figuren (vierkant, cirkel, driehoek, bloem, huisje, ...) bij de leiding. De leden moeten naar de leiding sluipen zonder herkend te worden. Dit doen ze door zich dus zo goed mogelijk te vermommen met de kledij. Is het hen gelukt, dan mogen ze 10 seconden naar het blad met het raster kijken. Ze moeten het blad zo goed mogelijk proberen namaken.

c) Recht op een eigen mening

- **Uitleg:** elk kind heeft het recht om bij een belangrijke beslissing die over hen gaat hun mening te geven. Met jouw mening moeten volwassenen rekening houden.
- **Woordlezenspel:** verdeel de groep in twee groepen, maak een vierkant waarin de twee ploegen mogen bewegen. Elk lid krijg een woord (of figuur indien ze nog niet kunnen lezen) op zijn rug geplakt. Het is de bedoeling dat de leden de woorden (figuren) op de andere ploeg hun rug lezen en luidop zeggen, maar opgelet, op hun eigen rug hangt ook een woord die de tegenstanders kunnen lezen.

d) Recht op samenkomen

- **Uitleg:** kinderen mogen met anderen samenkomen, een clubje oprichten of er lid van worden. De eerste regel die voor iedereen en overal geldt: je mag anderen geen kwaad doen.
- **Stoelendans zonder winnaar:** de leden moeten proberen om allemaal op de stoelen te blijven staan of zitten. Ze zullen moeten samenwerken om daarin te slagen. Zet de muziek op. Wanneer jullie de muziek stopzetten, moeten alle leden op een stoel gaan staan/zitten. Daar hebben ze twintig seconden voor. Neem per ronde telkens een stoel (of meerdere indien je met veel bent) weg. Hoe verder het spel vordert, hoe minder stoelen er overblijven, hoe moeilijker het wordt. Slagen de leden erin om het einde van het spel te bereiken en met z'n allen op één stoel te gaan staan? Elke keer dat er iemand na 20 seconden nog van de stoelen valt, moeten ze opnieuw beginnen.

BENDE VAN P

e) Recht op informatie

- **Uitleg:** elk kind heeft recht op informatie. Een minderjarige mag alles weten wat nodig is om een mening te vormen. Via kranten, radio, tv en internet weet elk kind wat belangrijk voor hen is.
- **Fluisterspel:** ga met alle kinderen in een grote kring zitten en neem zelf ergens in de kring plaats. Fluister nu een zin in de oren van de persoon naast je in de kring. Het maakt niet uit aan welke kant je start. De persoon die naast je zit, en van jou de zin heeft gehoord, moet de zin nu doorfluisteren in het oor van de persoon naast hem. Zo gaat de zin heel de kring door tot deze weer bij de spelleider uitkomt. De zin is nu dus heel de kring rond gegaan. De laatste persoon zegt de zin luidop en zo gaan we horen of de zin nog hetzelfde gebleven is. Vertel aan de groep met welke zin er is begonnen en wat ervan gemaakt is nadat hij door iedereen is doorgefluisterd.

f) Recht op spel

- **Uitleg:** spelen is superbelangrijk. Iedereen mag spelen, lezen, dansen, knutselen, afspreken met vrienden, naar de sportclub of jeugdbeweging gaan of gewoon eens lekker niksen. Op vrije tijd heb je recht.
- **Spel:** vraag aan de leden welk spelletjes ze echt eens willen spelen, schrijf ze op, gooi de antwoorden in een potje, trek een briefje en speel het spelletje op het blaadje.

g) Recht op onderwijs

- **Uitleg:** elk kind moet op school zoveel mogelijk dingen kunnen leren en doen. Ook kinderen die het moeilijk hebben op school. Alle kinderen moeten leren wat ze goed kunnen en minder goed kunnen. Zo bereidt de school hen voor op het leven als volwassene.
- **Memory:** wat is er veranderd? Verdeel de leden in twee groepen, van elk team gaat één iemand naar buiten terwijl de rest enkele attributen wisselt. Iemand zet bv. hun bril af of er worden truien gewisseld. Daarna moeten de leden raden wat de rest van hun groep allemaal heeft veranderd. Degene die de meeste verandering kan opsommen, wint.

h) Recht op privacy

- **Uitleg:** niemand mag zich zonder goede reden moeien met je privéleven. Niemand mag bv. zomaar je kamer binnenkomen zonder toestemming en ouders mogen ook niet zomaar je sms'en of dagboek lezen.
- **Verstoppertje-wuif:** verstoppertje waarbij de zoeker enkel vooruit mag kijken. Farah is de zoeker en houdt haar handen naast haar ogen zodat ze enkel vooruit kan kijken. Fien is gezien en moet dus achter Farah lopen. Fons is nog niet gezien en wuift naar Fien. Als Fien dat ziet en Farah niet, dan mag Fien zich weer verstoppen. Kan Farah iedereen vinden?

i) Recht op bescherming tegen geweld

- **Uitleg:** Niemand mag kinderen slaan, pijn doen, vernederen, pesten of verwaarlozen. Andere kinderen niet. Volwassenen niet. Ook ouders mogen dit niet doen.
- **Parcour:** Laat de groep een parcours afleggen waarbij ze één iemand van hun team op hun handen dragen. Het team dat het parcours het beste aflegt, wint.

j) Recht op anders zijn: handicap en discriminatie – Iedereen is gelijk

- **Uitleg:** elk kind heeft dezelfde rechten. Ook kinderen met een beperking. We verschillen allemaal van elkaar. Iedereen is uniek. Toch zijn we uiteindelijk allemaal gelijk. Allemaal 'mens'. Niemand mag uitgesloten worden op basis van gender, taal, cultuur, huidskleur, geloof, seksuele geaardheid, ...
- **Opdracht:** laat de leden in een kring staan en elkaar een hand geven. Geef hun de opdracht om een fietsband door te geven zonder de handen los te laten.
- **Groepsverstoppertje:** blinddoek alle leden van je groep en verstop hen een voor een op het terrein. Geef hun de opdracht elkaar te zoeken en de groep te verenigen zodra ze een fluitsignaal horen. Omdat ze geblinddoekt zijn, zullen ze dat op de tast en op basis van geluid moeten doen. De groep is geslaagd zodra ze allemaal samen in een cirkel staan.

BENDE VAN P

k) Recht op bescherming tegen kinderarbeid, uitbuiting, oorlog, handel

- **Uitleg:** kinderen mogen geen zwaar werk doen. Ze mogen ook geen gevaarlijk of ongezond werk doen. Jonge kinderen mogen geen hele dag werken om geld te verdienen. Voor kinderen die jonger zijn dan vijftien jaar is het verboden om mee te doen in het leger van een land. Ook mogen zij niet meedoen aan een oorlog.
- **Schoenbom:** iedereen doet hun rechterschoen uit en gooit die op een hoop. Kies een vrijwilliger uit, die gaat op een afstand van de groep gaan staan. De overige leden mogen beginnen en een bom aanduiden, één van de schoenen. Dan komt het afgezonderde lid terug en begint schoenen van de hoop te nemen, indien die de bom, de aangeduide schoen, vastneemt, stopt het spel. Je telt het aantal schoenen dat van de hoop is gehaald. Daarna gaat een andere lid een beetje verder staan en duiden jullie opnieuw een bom aan. Het spel begint opnieuw. De speler die de meeste schoenen van de hoop kon halen, wint.
- **Ik verklaar de oorlog aan:** duid een vrijwilliger aan en geef die een bal. Die persoon gooit de bal omhoog en roept bijvoorbeeld 'ik verklaar de oorlog aan Tom'. Tom moet dan zo snel mogelijk de bal pakken. De anderen lopen weg. Zodra Tom de bal heeft, roept hij "stop!" en blijft iedereen stilstaan. Tom mag nu drie stappen zetten en proberen iemand aan te gooien met de bal. Lukt dat, dan moet die speler als volgende de oorlog verklaren aan iemand.

l) Recht op verzorging

- **Uitleg:** zonder lichaam kunnen we niet bestaan. Daarom moeten we er goed zorg voor dragen. Gezond eten, genoeg water drinken, voldoende bewegen, ... Als je ziek bent, wil je lichaam even niet mee. Maar het kan ook zijn dat ons lichaam voor altijd niet meer goed werkt, dan hebben we een handicap. In elk geval hebben kinderen die ziek zijn of die een handicap hebben, recht op medische verzorging en op extra hulp.
- **Dokter knobbel:** kies 1 vrijwilliger die de groep even verlaat, die is de dokter. De rest van de groep geeft handen aan elkaar en verweeft zich in elkaar zonder handen los te laten. De speler die niet in de kring staat, komt na twee minuten terug om de knoop los te maken.
- **Levend dokter bibber:** de leiding speelt een hevig bibberende patiënt op de operatietafel. Teken op hun armen en benen verschillende cirkeltjes. De leden zijn de chirurgen en moeten met een pincet proberen een aantal legoblokjes in een cirkel op het lichaam te zetten. Hou met een timer bij hoe snel elk team dit kan, het snelste team wint.

m) Recht op zorg en liefde

- **Uitleg:** elk kind heeft recht op zorg en liefde! Elk kind heeft namelijk recht om beschermd, veilig, gezond en gelukkig te zijn. Meestal zorgen ouders daarvoor. Maar als ouders (tijdelijk) niet voor hun kind kunnen zorgen, kan die opgevangen worden door familie of vrienden, een pleeggezin of in een leefgroep.
- **Spel:** een mama is haar kinderen kwijt, wie zal hen nu zorg en liefde geven? Kies 1 lid uit, die wordt de ouder. Blinddoek alle andere leden en verspreid ze over een veld. Het is de bedoeling dat de geblinddoekte leden hun ouders terugvinden via het volgen van hun geluid. De mama/papa roept 'kinderen'. De overige leden roepen mama/papa. Indien een kind, zijn mama/papa heeft aangeraakt en nog eens 'mama/papa' roept, mag de mama/papa niet antwoorden, zo weet het kind dat die hun ouders heeft gevonden.

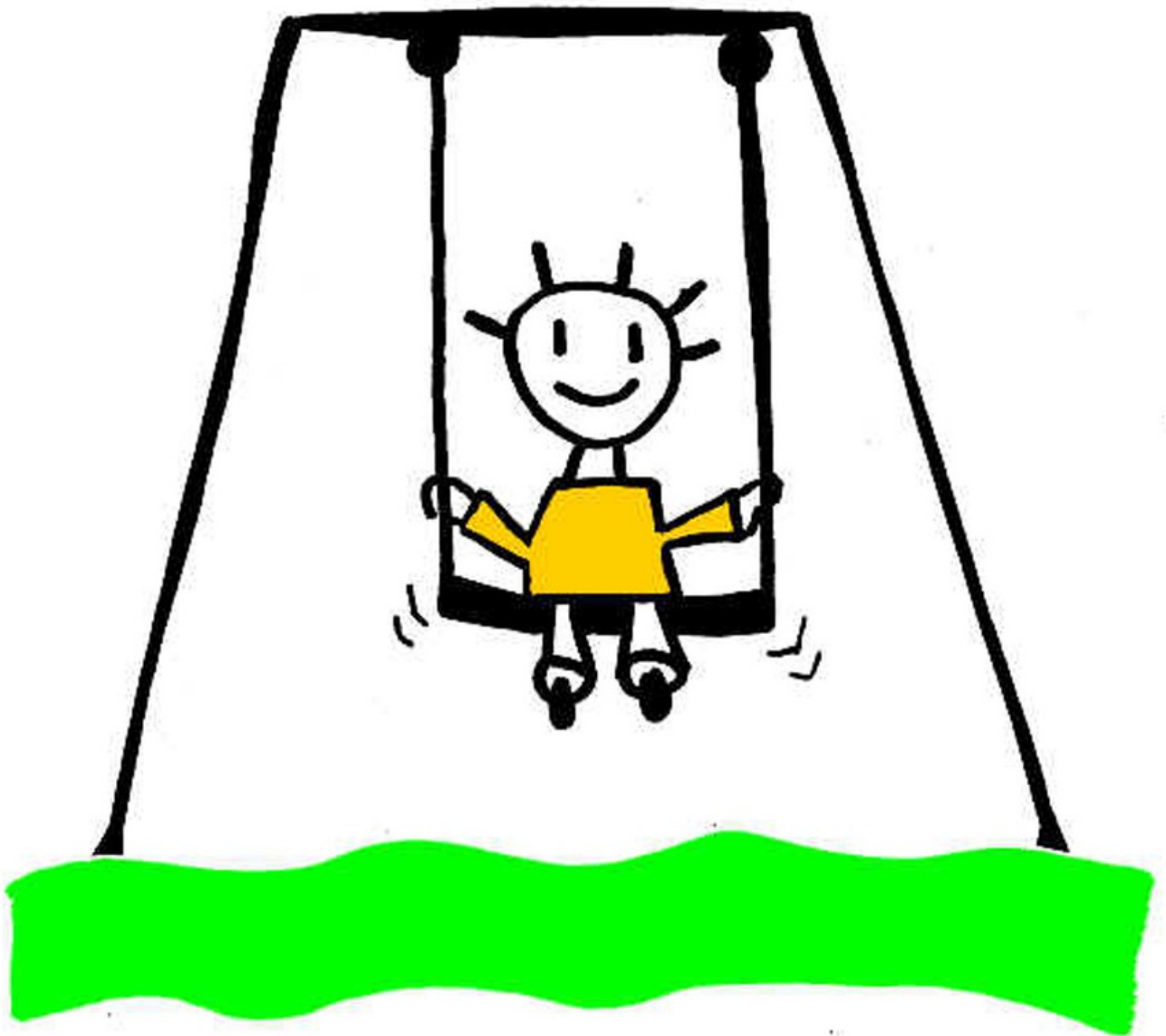
n) Geen kinderen in de cel

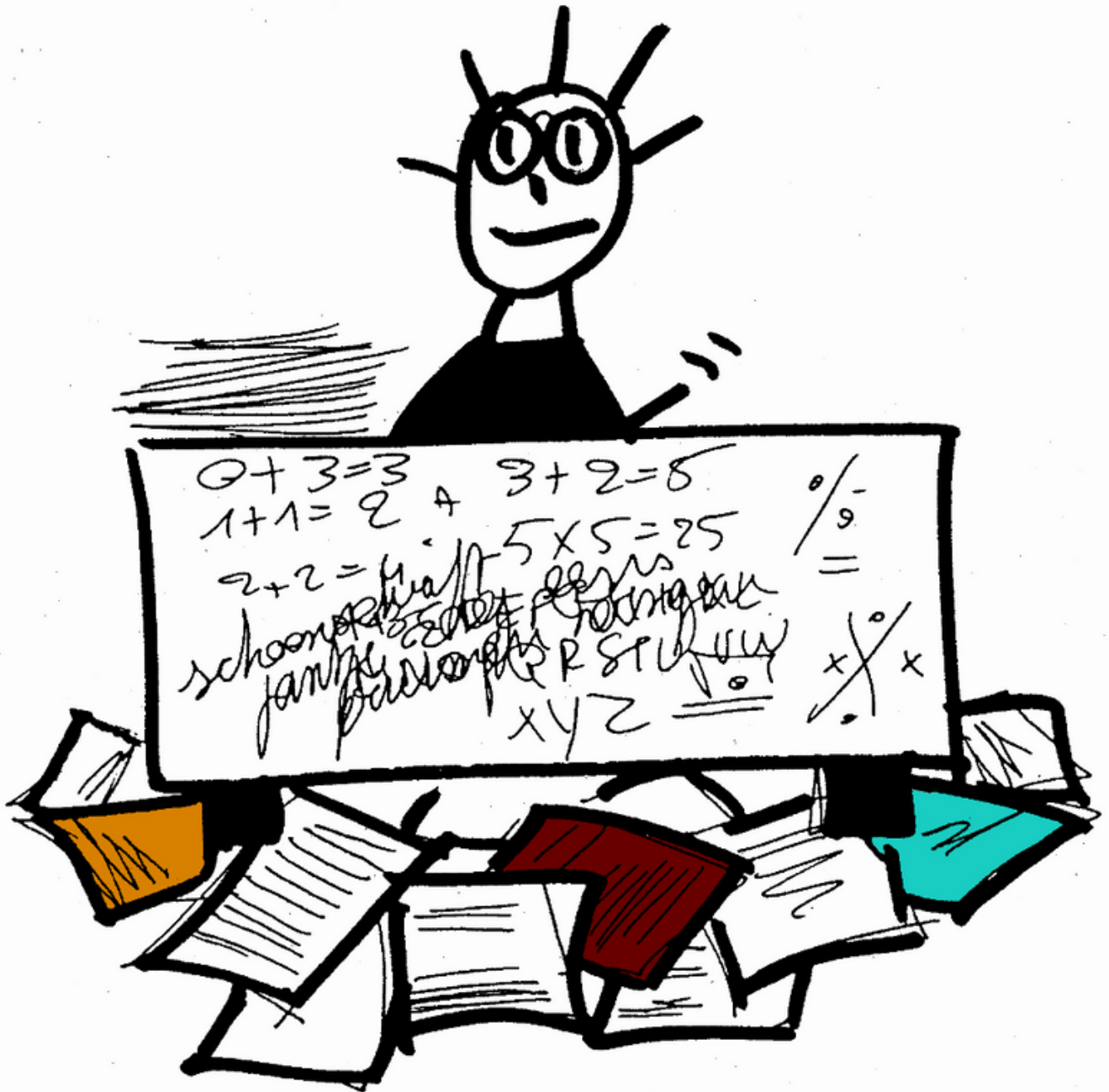
- **Uitleg:** je mag niet zomaar worden opgesloten in een gevangenis. Het opsluiten van kinderen is een uitzondering en mag alleen als een jeugdrechter besluit dat het niet anders kan.
- **Zakdoekje leggen:** de leden zitten in een kring, behalve één iemand. De rest zingt 'zakdoekje leggen, niemand zeggen, 'k heb de hele dag gewerkt, Twee paar schoenen heb ik afgewerkt. Eén van stof en één van leer, hier leg ik mijn zakdoekje neer.' De speler uit de kring loopt ondertussen rond de kring en laat bij het laatste woord de zakdoek vallen achter iemands rug. Die persoon moet dan de eerste proberen te tikken voor die de kring rondloopt en zich neerzet op de lege plaats. Zit die eerste neer, dan is de volgende de zakdoeklegger. Wordt die speler getikt? Dan moet die in het midden van de kring gaan zitten, terwijl de anderen 'vogeltje, gij zijt gevangen, in een kooitje zult gij hangen, gij blijft hier, gij blijft hier, liefste vogel gij blijft hier' zingen. Als je in het midden zit, mag je pas weer meespelen als de volgende in de kring moet gaan zitten.

Einde van het spel: hang de tekeningen van de kinderrechten op in het lokaal. Het is de leden gelukt om samen met de bende van P de kinderrechten terug te winnen! Speel eventueel een afsluitend toneel waarin de volwassene wordt verslagen, geef elk lid een handje slagroom en laat het in het gezicht van de volwassene gooien. Lachen gegarandeerd.

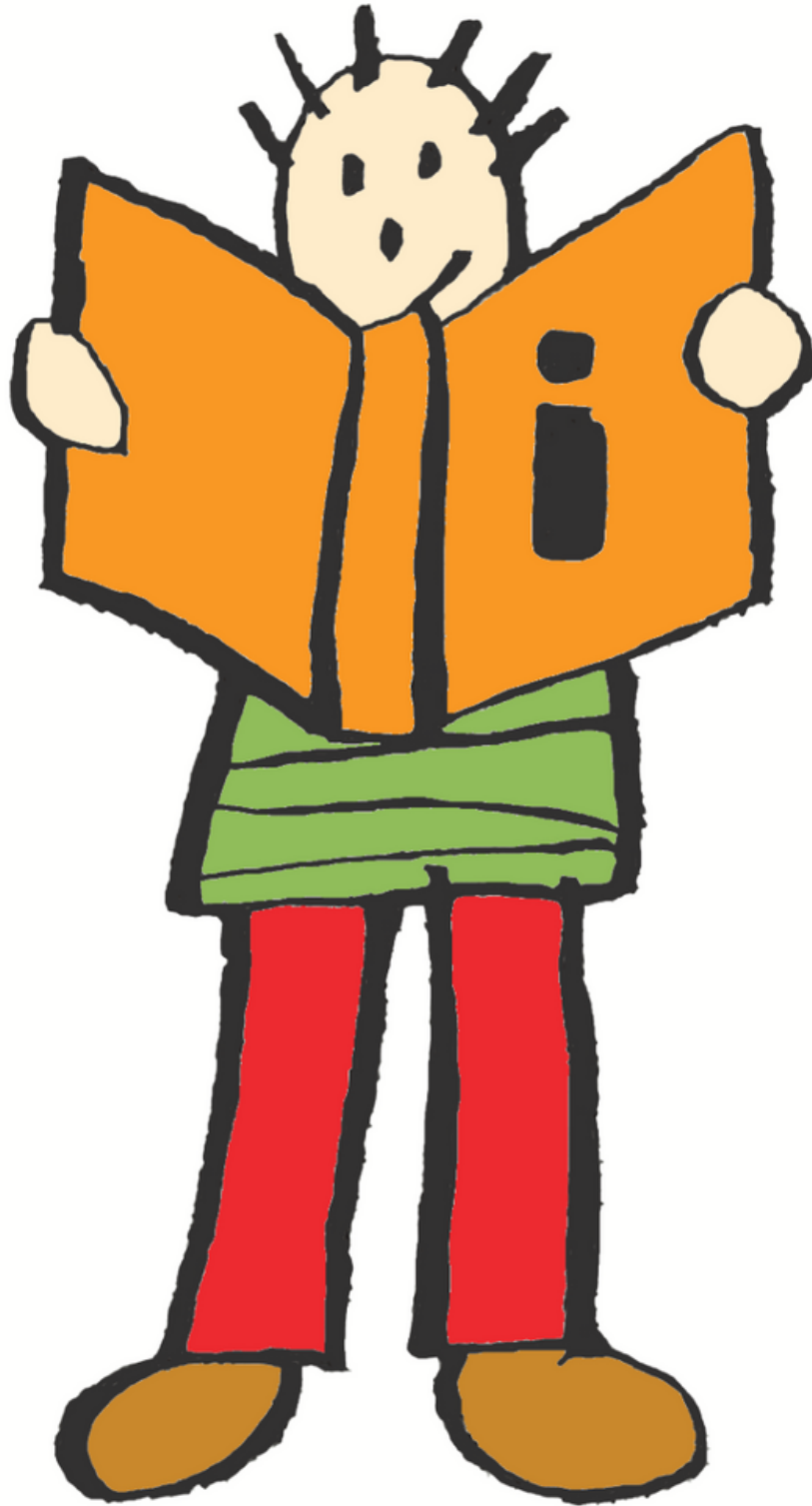
BIJLAGE:

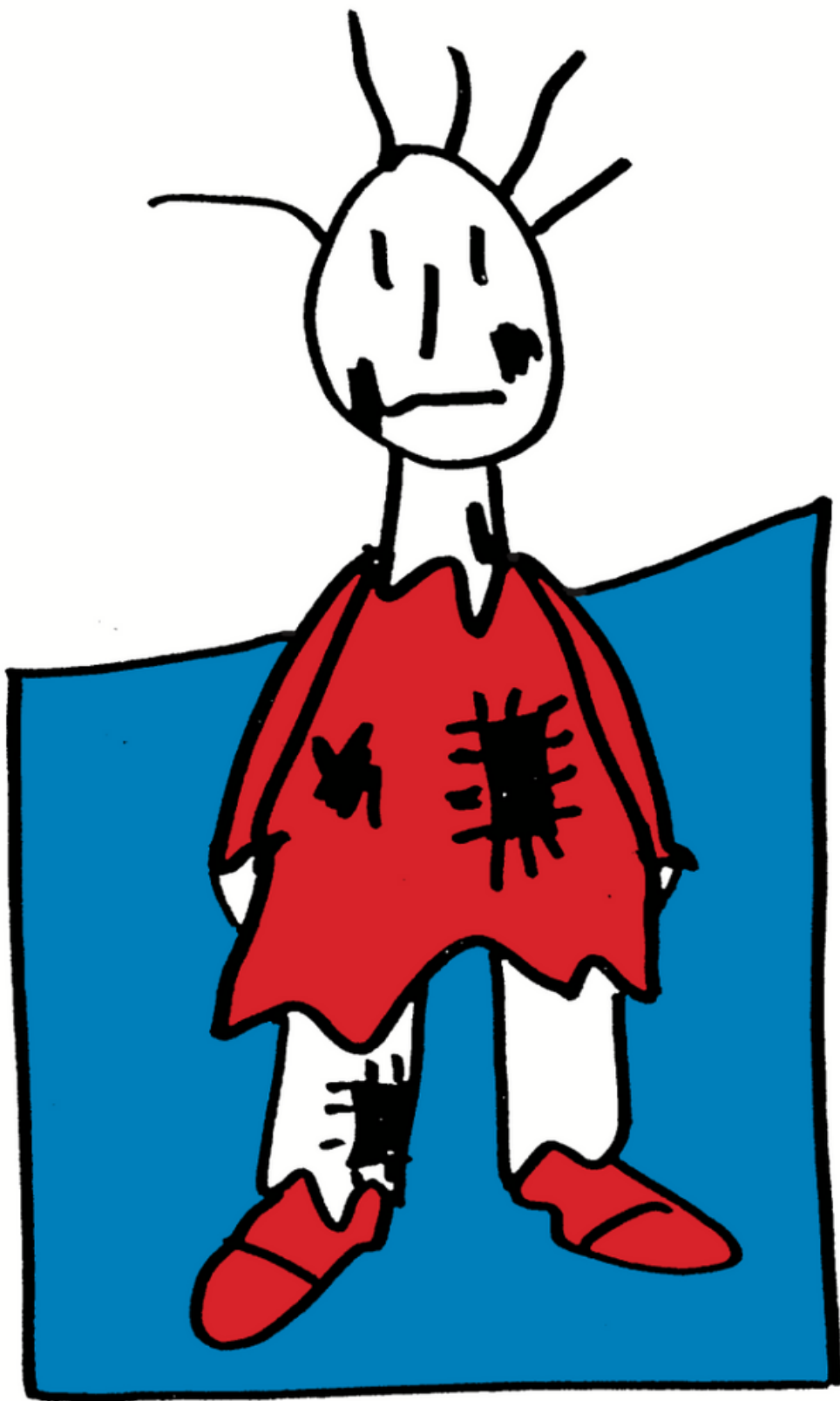

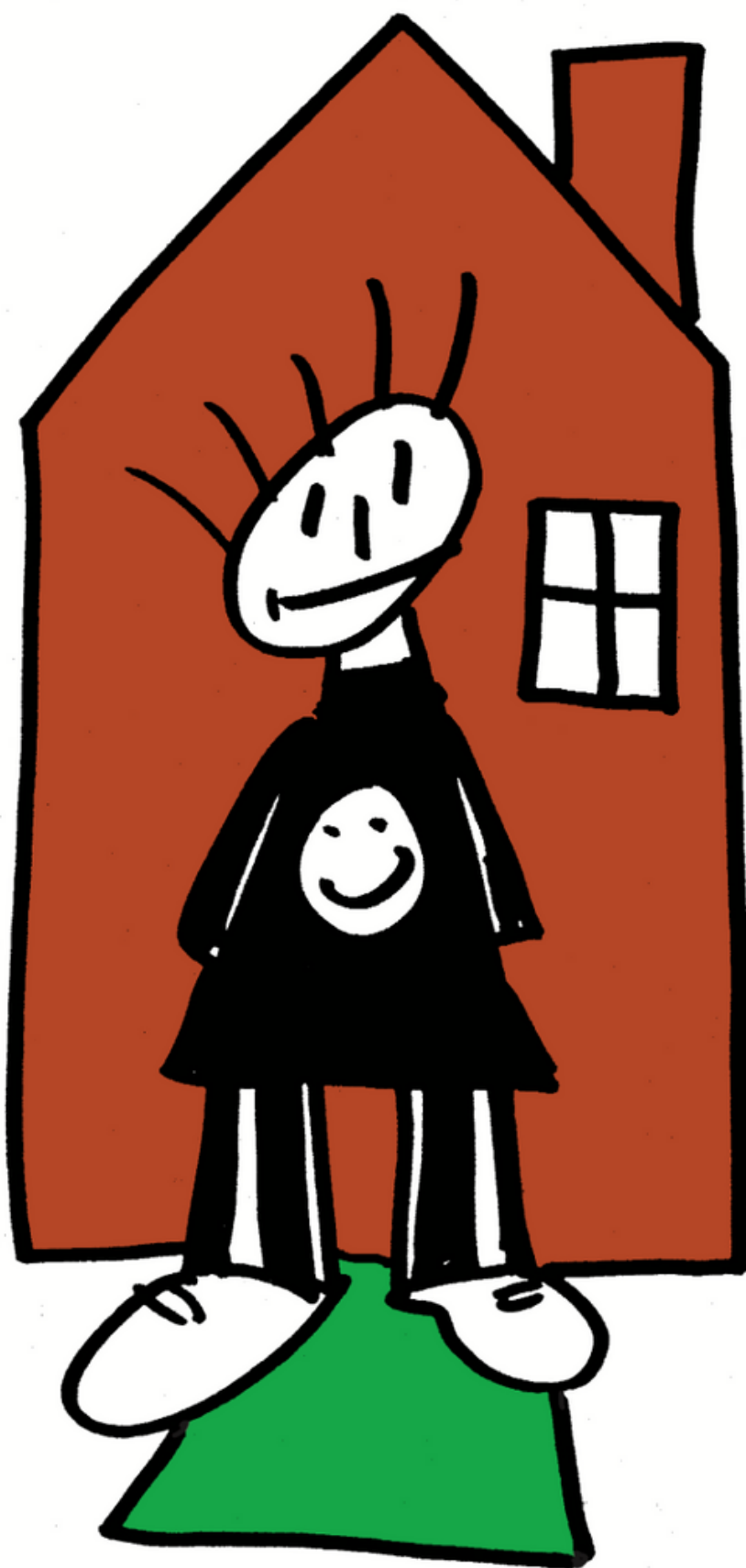

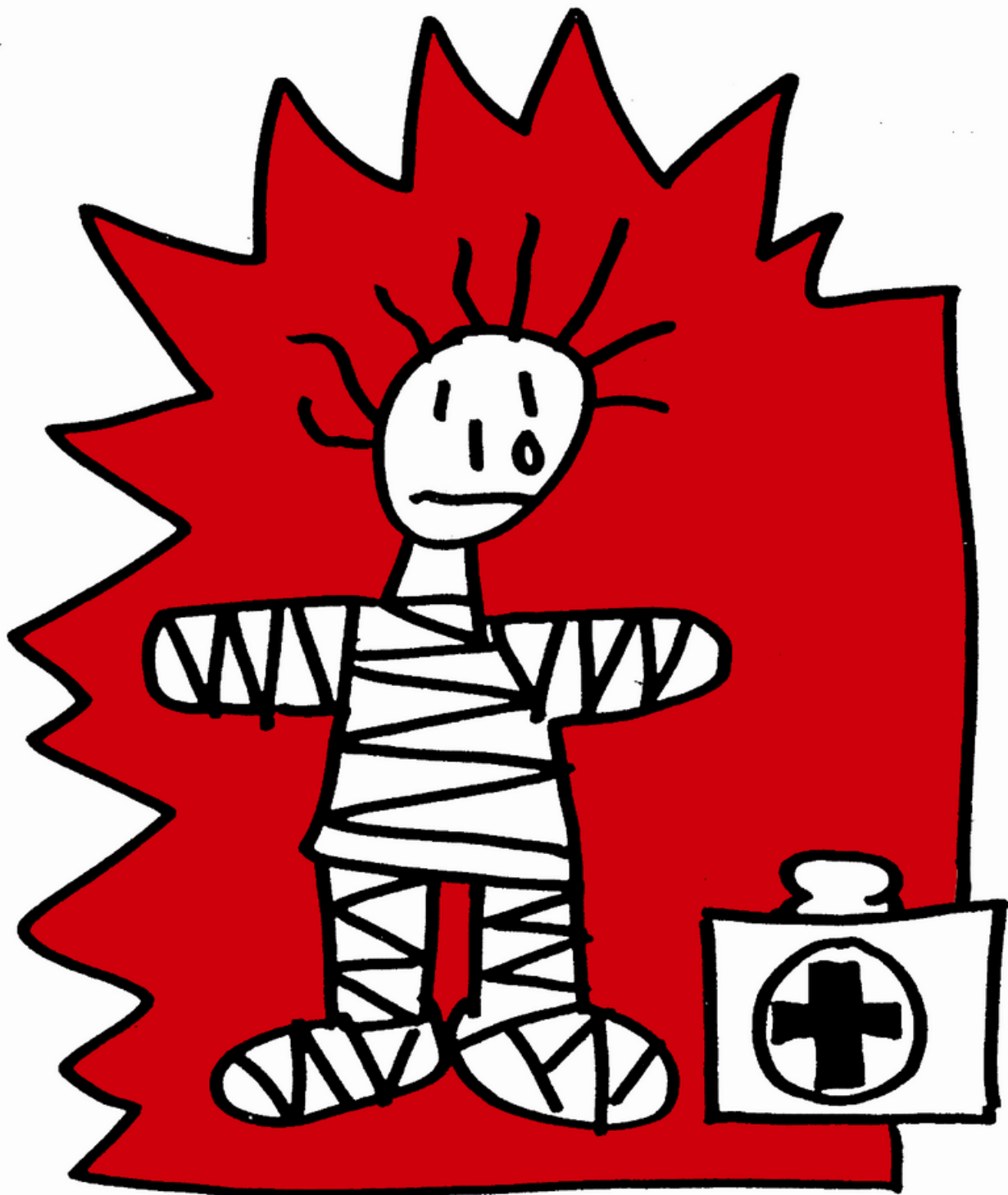

REIS ROND DE WERELD

Doelgroep: 8 tot 12 jaar

In kort: In verschillende landen in de wereld kunnen kinderen hun kinderrechten niet ten volle benutten. Er is sprake van kinderarbeid, oorlog, discriminatie, te kort aan onderwijs, enzoverder. Daar gaan de leden vandaag iets aan veranderen! Samen met hen springen jullie in het vliegtuig en reizen jullie naar landen om daar de kinderen te helpen en hun rechten terug te krijgen.

Vorbereiding:

- Maak een vliegtuig uit stoelen (zet stoelen in twee of meer rijen).
- De leiding kan zich verkleden in stewards-stewardessen of piloten.
- Maak voor elk lid een paspoort waarop ze stempels van de landen kunnen verzamelen.
- Inleving bij dit spel is belangrijk: doe een bagage controle, vertel de veiligheidsinstructies, voorzie eventueel reddingsvesten (fluohesjes), indien de piloot naar links vliegt, laat iedereen naar links bewegen, stijg op en land, werk met salami's om de landing tot een goed eind te brengen, ...
- Eventueel kunnen jullie via een wereldkaart- of bol de kinderen tonen naar welk land jullie reizen.

Benodigheden:

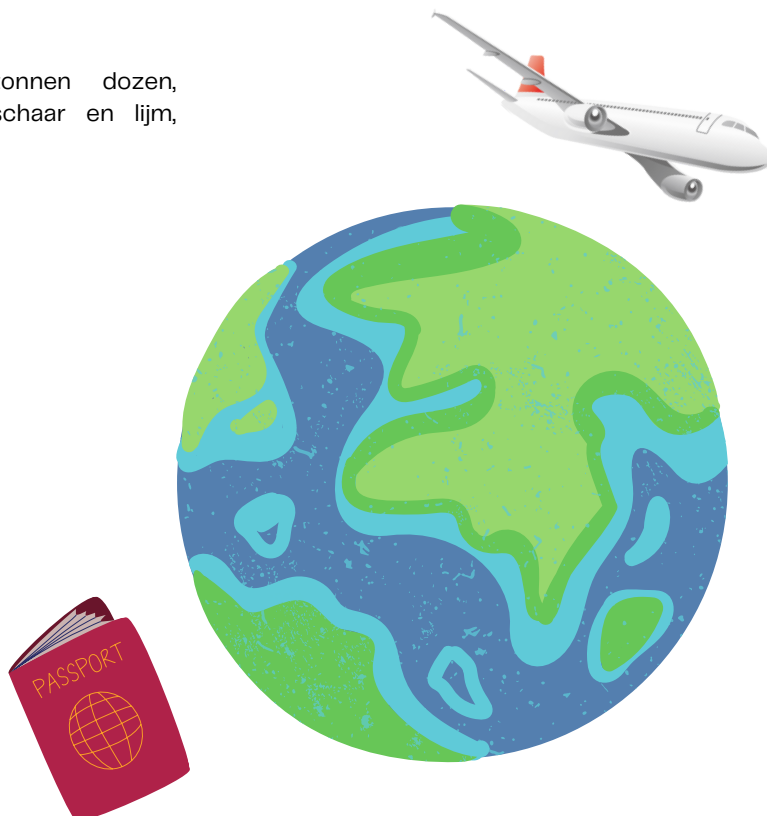
- Paspoorten
- Fluohesjes
- Stoelen/krukjes
- Een wereldkaart
- Allerhande knutselmateriaal (kartonnen dozen, vuilniszakken, karton en papier, schaar en lijm, kleurpotloden, stiften en verf, ...)
- Jenga
- Trektouw
- Een tekening

Spelverloop:

Per land is een kinderrecht in gevaar. De kinderen zullen spelletjes/opdrachten moeten spelen en volbrengen om deze rechten terug te krijgen. Als het spel/de opdracht is gelukt, krijgen ze een stempel van het land en kunnen ze met het vliegtuig verder vliegen naar het volgende land.

Intro:

Wist je dat alle mensen rechten hebben? Rechten zijn afspraken die noodzakelijk zijn om zonder problemen samen te kunnen leven. Ze gelden voor iedereen. Je hoeft er dus niets voor te doen. Kinderen kunnen zich vaak minder goed verdedigen als hen iets misdaan wordt. Daarom zijn er speciale rechten voor kinderen, de kinderrechten. Helaas zijn er nog landen op deze wereld waar de kinderen in problemen zitten, reizen jullie mee naar die landen om hen te helpen?

REIS ROND DE WERELD

België – scheiding

- **Uitleg:** We beginnen uiteraard in ons eigen kleine landje. In België moet je bij je ouders kunnen wonen en opgroeien. Soms kan dit niet, bijvoorbeeld als je ouders gaan scheiden, zo heeft 1 op 4 kinderen in België gescheiden ouders. Bij scheiding moet je in ieder geval met beide ouders contact kunnen houden. Bij de beslissing over bij wie jij gaat wonen, mag jij vertellen wat je daarvan vindt.
- **Spel:** een kind en haar ouders zijn gescheiden van elkaar, breng ze terug bij elkaar: blinddoek alle leden, breng hen naar een plek in de buurt van hun eigen lokaal. Geef hun de opdracht om allemaal, blindelings, terug in het lokaal te geraken. Ze mogen hun blinddoek afdoen als ze denken dat iedereen er is.

Brazilië – straatkinderen

- **Uitleg:** elk kind heeft recht op een plek waar die zich kan thuis voelen. Waar die zich beschermd, veilig, gezond en gelukkig kan voelen. In Brazilië zijn er jammer genoeg heel wat kinderen die op straat leven en geen geld hebben voor eten en kledij. Helpen jullie hen?
- **Spel:** de kinderen worden in groepen verdeeld (afhankelijk van het aantal leden) en krijgen allerhande knutselmateriaal (kartonnen dozen, vuilniszakken, karton, papier, schaar, lijm, kleurpotloden, stiften, verf, ...). Bouw een huis voor de kinderen in Brazilië zonder huis. De leden mogen zelf kiezen welk huis ze maken (hut, huis, flat, kasteel, tent, iglo, boot, ...).

Syrië – kindsoldaten

- **Uitleg:** kindsoldaten voeren allerlei opdrachten uit in het leger. Ze doen dienst als boodschappers, spionnen, kampbewakers of koks. Ze dragen wapens en moeten vaak gruwelijke dingen doen. Doordat ze zo jong zijn en gebrek aan ervaring hebben, worden kinderen gemakkelijker gewond en gedood op het strijdveld. Velen zijn armen of voeten kwijt en voor het leven gehandicapt. Wij zorgen er samen voor dat de oorlog stopt!
- **Het pangknuffelspel:** wij willen de oorlog stopzetten. Daarom spelen we het pangspel in plaats van met schieten, met knuffels. Je gaat met je groep in een grote cirkel staan, met ongeveer een meter afstand tussen alle spelers. In het midden van de cirkel staat 1 speler. De speler in het midden doet de ogen dicht en steekt een vinger recht voor zich uit. Daarna draait die om hun as. Als die stopt, wordt er dus iemand in de cirkel aangeduid. Deze aangeduide persoon moet zich nu zo snel mogelijk bukken. De speler rechts en links van deze gebukte persoon moeten nu zo snel mogelijk 1 maal rond hun as draaien en de speler aan de ander kant van hen een knuffel geven. De persoon die als laatste zijn buur heeft geknuffeld, moet neer gaan zitten en mag voor de rest van het spel niet meer meespelen. Daarna loopt het spel gewoon op dezelfde manier door, de persoon in het midden draait opnieuw rond, duidt iemand aan en er kan weer geschoten worden! We spelen het spel tot er nog maar 2 mensen overblijven. Deze twee spelers moeten in het midden van de kring rug aan rug komen te staan. Daarna begint een leiding te tellen, bij elk cijfer, zetten de twee overblijvers een stap uit elkaar. Zegt de leiding een verkeerd getal (bv. 1, 2, 3, 36), dan moeten de overblijvers zo vlug mogelijk om hun as draaien en naar de leiding, die aan het tellen is, lopen om deze een knuffel te geven. De eerste die een knuffel kan geven, heeft gewonnen.

Verenigde staten – levenslange gevangenisstraf kinderen

- **Uitleg:** de Verenigde staten zijn de enige staat die het Kinderrechtenverdrag nog niet heeft ondertekend. Daar kunnen kinderen dus momenteel nog levenslang, dus voor heel hun leven, worden opgesloten in de gevangenis. Helpen jullie om ze te bevrijden?
- **Spel:** help de kinderen ontsnappen uit de gevangenis. Twee leiders gaan in het midden van het grasveld op een trektouw staan. Laat de leden op een lijn staan op gelijke afstand van het touw. Wanneer de leiding fluit, moeten de leden onder het touw proberen kruipen. De laatste moet samen met de leiding op het touw gaan staan. Het wordt dus steeds moeilijker omdat er meer mensen op het touw gaan staan.

REIS ROND DE WERELD

India – kinderarbeid

- **Uitleg:** in India moeten heel veel kinderen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat werken en dit voor heel weinig geld. Hierdoor kunnen ze ook vaak niet naar school gaan en zien ze hun vrienden niet. We helpen hen alvast met het bouwen van de toren zodat ze het niet allemaal alleen moeten doen.
- **Cirkeljenga:** laat de leden een cirkel vormen door elkaars handen vast te nemen, deze mogen ze gedurende het spel niet loslaten. Indien de leden met een groot aantal zijn, maak je best twee cirkels. De leden staan met hun cirkel rond een kruk waarop een toren van jenga-blokken staat. Ze nemen om de beurten een blok uit de toren en leggen die er bovenaan weer op zonder dat de toren valt en zonder dat ze elkaars handen loslaten. Laat hen een bepaald aantal lagen blokken bouwen. Ze zullen goed moeten samenwerken om dit tot een goed einde te brengen.

Somalië – gebrek aan onderwijs

- **Uitleg:** wist je dat er vandaag meer dan 58 miljoen kinderen in de wereld niet de kans krijgen om naar school te gaan? Omdat hun ouders te arm zijn, omdat ze moeten werken of omdat er oorlog is. Meisjes krijgen vaak minder kansen dan jongens.
- **Spel:** verdeel de leden in twee groepen (of in vier groepen indien ze met veel zijn). De twee ploegen moeten een prent natekenen. Leg een voorbeeldtekening op het terrein op gelijke afstand van beide ploegen. Om de beurt mag iemand van elk team naar het blad lopen en 20 seconden kijken. Daarna proberen ze hun eigen blad aan te vullen met wat ze onthouden hebben. Vergelijk op het einde van het spel welke tekening de originele het meest evenaart.

Nederland – recht op bescherming tegen kindermishandeling

- **Uitleg:** je mag niet mishandeld of misbruikt worden en mensen mogen jou niet slaan of op een andere manier geweld aandoen. Ook mag je niet uitgescholden of vernederd worden. Job wordt geslagen door zijn mama en papa, hij heeft het moeilijk om het aan iemand anders te vertellen, want hij schaamt zich en is bang om bij zijn ouders te worden weggehaald. Toch is het belangrijk om hierover te praten met iemand die hij kan vertrouwen, bieden jullie een luisterend oor?
- **Fluisterspel:** ga met alle kinderen in een grote kring zitten en neem zelf ergens in de kring plaats. Fluister nu een zin in de oren van de persoon naast je in de kring. Het maakt niet uit aan welke kant je start. De persoon die naast je zit, en van jou de zin heeft gehoord, moet de zin nu doorfluisteren in het oor van de persoon naast hem. Zo gaat de zin heel de kring door tot dat deze weer bij de spelleider uitkomt. De zin is nu dus heel de kring rond gegaan. De laatste persoon zegt de zin luidop en zo gaan we horen of de zin nog hetzelfde is gebelev. Vertel aan de groep met welke zin er begonnen werd en wat ervan gemaakt is nadat hij door iedereen is doorgefluisterd.

Duitsland – geen ontvoering

- **Uitleg:** je mag niet ontvoerd worden. Simon werd zonder dat hij het zelf wilde en zonder dat zijn mama toestemming heeft gegeven, door zijn papa naar een ander land gebracht en gedwongen om daar te blijven. Dit mag niet. Helpen jullie Simon terug naar huis te brengen?
- **Spel:** de groep moet in een kring met een diameter van ongeveer 10 meter gaan staan. Een persoon, Simon, gaat in het midden staan. Vervolgens krijgt iedereen een blinddoek om en moeten ze heel voorzichtig de persoon in het middel proberen bereiken. Als ze onderweg iemand anders aanraken, worden ze onverbiddelijk teruggestuurd naar hun startpositie. Slagen ze erin om Simon aan te raken en hem naar huis te brengen?

Japan – recht op verzorging

- **Uitleg:** in Japan is het niet goed gesteld met de geestelijke gezondheid van de kinderen, veel kindjes voelen zich niet goed in hun vel. Helpen jullie ze op te vrolijken?
- **Spel:** elk lid gaat tegenover een andere lid zitten. Beiden krijgen water in hun mond. Ze moeten elkaar doen lachen, of de leiding vertelt een mopje. Het lid dat het water in zijn mond kan houden, wint.

REIS ROND DE WERELD

België – recht op bescherming tegen geweld

- **Uitleg:** niemand mag kinderen slaan, pijn doen, vernederen, pesten of verwaarlozen. Andere kinderen niet. Volwassenen niet. Ook ouders niet. Pesten is ook een vorm van geweld. Wist je dat in het lager onderwijs bijna één op vier wordt gepest. Vaak gebeurt dat stiekem tijdens de speeltijd. Pesten gebeurt ook buiten de schoolpoort, op weg naar huis, of in je buurt. Pestkoppen werden vaak eerst zelf gepest. Soms willen ze stoer doen of zijn ze onzeker. Opkomen tegen pesten moet je durven.
- **Spel:** dit spel kan de groeps sfeer verbeteren en maakt pesten bespreekbaar. Zie: <https://tumult.be/nieuws/gratis-spel-tegen-pesten-20-min>

Einde van het spel: Als laatste stop zijn jullie terug in België geland. De leden zouden nu een mooi gevuld paspoort moeten hebben.

IN MIJNE TIJD É!

Doelgroep: 12 tot 16 jaar

In kort: de oma's en opa's van het rusthuis in jullie buurt hebben het volledig gehad met kinderen en jongeren. De jeugd van tegenwoordig heeft geen respect! In mijne tijd was dat toch anders, dan hadden de kinderen niets te zeggen en waren ze mooi flink en braaf. Ze zijn het beu dat die kinderen elk weekend hun rust verstoren en hebben daarom een gemeen plan gesmeed. De oma's en opa's hebben op een laptop een code geschreven en die verstoppt in het rusthuis. Als deze code in werking treedt, zullen alle kinderen- en jongerenrechten op aarde verdwijnen. De leden hebben X aantal minuten (afhankelijk van hoe lang jullie het spel willen spelen) om de laptop te vinden en te verhinderen dat de code de wereld wordt ingestuurd.

Vorbereiding:

- Schrijf op 15 strookjes papier de 15 rechten die verwijzen naar de opdrachten. Stop deze tips in 15 ballonnen. Span een touw tussen twee bomen en hang hieraan de 15 ballonnen.
- Hou de ballon met tip 1 apart, dit spel moet als eerst gespeeld worden. Laat de leden dus eerst deze ballon knappen
- Verstop op het terrein een laptop met een toegangscode. Deze mag best moeilijk verstoppt zitten.
- Zet een timer die begint af te tellen vanaf het spel start (het aantal minuten beslissen jullie).
- Begraaf een doos met het materiaal, teken een rood en groen kruis op de grond, hang/leg een enveloppe bij het rood kruis (zie tip 1).

Materiaallijst:

- 15 ballonnen
- Touw
- Schaar
- Kompas
- Dartpijl
- Rode en groene verf
- Enveloppe
- Bord dat kapot mag
- Secondelijm
- Ducktape
- Schop
- Doos met al het materiaal
- Twee koptelefoons
- Digitale chronometer
- Drie zakken M&M's
- Een doek
- Een raadsel en rekensom
- Een laptop met toegangscode
- 1 gebouwde legoconstructie + dezelfde blokken maar niet gebouwd
- Hetzelfde aantal krukjes/stoelen als leden
- Hetzelfde aantal emmers als leden

Inkleding: verkleed je als leiding als oma's en opa's. Verzin voor elke leiding een nieuwe oma/opa naam en zet je beste stemmetje op. Het is de bedoeling dat ook telkens iemand de uitleg zal lezen, leef je hierbij in als oma/opa.

Spelverloop: de leden krijgen X aantal minuten om een reeks opdrachten tot een goed einde te brengen. Indien ze de laptop niet in die X aantal minuten hebben gevonden, zijn alle kinderen- en jongeren op de wereld hun rechten kwijt en hebben de oudjes gewonnen.

Ze mogen zelf kiezen hoeveel minuten ze inzetten per opdracht. Er is één moeilijkheid: de leden weten op voorhand niet echt wat de opdracht inhoudt. Ze krijgen de volledige opdracht pas te horen als ze hun minuten hebben ingezet. Per geslaagde opdracht krijgen ze een tip over de locatie van de computer. Ze moeten dus niet in elke opdracht slagen, maar hoe meer tips ze hebben, hoe groter de kans dat ze de laptop op tijd vinden en ervoor zorgen dat kinderen en jongeren hun rechten behouden.

De leden starten door met een dartpijl naar een ballon te gooien. Hierin zit een strookje met een recht. Hierdoor kunnen de leden gokken welk soort opdracht het zal zijn (bv. recht op privacy --> verstopperij). Na het lezen van het recht, moeten de leden gezamenlijk beslissen hoeveel minuten ze zullen inzetten, bv. 10 minuten. Hierna legt de leiding de opdracht uit, de leden hebben dan, in dit geval, 10 minuten om die opdracht te volbrengen. Lukt het hen om de opdracht binnen de tijd te volbrengen, dan krijgen ze een tip over waar de laptop verborgen zit en een tip over de toegangscode.

Rode draad: telkens een opdracht niet lukt, moet iemand van de groep een ledemaat of een zingtuig opofferen. Hoe meer leden een ledemaat of zingtuig verliezen, hoe moeilijker de opdrachten zullen zijn. Bijvoorbeeld:

- Een oog afdekken
- Niet meer praten
- Voeten aan elkaar binden
- Armen aan elkaar binden

IN MIJNE TIJD É!

Tip 1: Bescherming tegen ontvoeren en vasthouden

- **Dit spel moet zeker als eerste gespeeld worden!**
- **Uitleg:** deze opdracht is zeer belangrijk want als ze deze niet volbrengen, kunnen de leden het spel niet spelen. De materialen die de leden nodig hebben voor het gehele spel zijn ontvoerd en worden vasthouden op een geheime locatie in de tuin van het bejaardentehuis.
- **Opdracht:** de leden kunnen het materiaal vinden door volgende aanwijzingen te volgen: ze moeten met behulp van een kompas in een door jullie bepaalde richting lopen. De richting hangt af van waar jullie de doos begraven hebben. Indien ze in die richting blijven lopen, zullen ze een rood kruis tegenkomen. Daar hangt een enveloppe die zegt dat ze nog een aantal stappen moeten lopen in een bepaalde richting. Na het zetten van die stappen, vinden ze een groen kruis. Daar moeten ze beginnen graven. De leden vertrekken van een bepaald startpunt en binnen de zelfgekozen tijd moeten ze ook met het materiaal terug op dat startpunt zijn.

Tip 2: Scheiden van kind en ouders

- **Uitleg:** elk kind moet bij zijn of haar ouders kunnen wonen en opgroeien. Maar de bejaarden vinden dat die ouders gefaald hebben in hun opvoeding en proberen de kinderen van hun ouders te scheiden.
- **Opdracht:** gooi een bord stuk. De opdracht is om hem weer aan elkaar te lijmen binnen de gekozen tijd. Tape en secondelijm zijn toegestaan.

Tip 3: Recht op eigen mening

- **Uitleg:** kinderen mogen op allerlei manier hun mening geven. De oudjes zijn hier echter geen fan van want in hun tijd moesten kinderen ook maar gewoon stil zijn.
- **Opdracht:** twee leden gaan over elkaar gaan zitten. Beiden krijgen een koptelefoon met luide muziek op hun hoofd. De ene persoon zal een woord/zin moeten raden die de andere persoon zegt. De woorden/zinnen worden op een groot papier getoond achter de rug van de persoon die moet raden. De leden moeten proberen X aantal woorden/zinnen raden binnen hun gekozen tijd (zie wat haalbaar is binnen de tijd).

Tip 4: Geen discriminatie

- **Uitleg:** alle rechten gelden voor alle kinderen, waar je ook vandaan komt. In mijne tijd, had er niemand rechten, en we zijn wij ook groot geworden. Gewoon een beetje voor elkaar zorgen, zo moeilijk is dat toch niet?
- **Opdracht:** blinddoek alle leden en verstop hen één voor één op het terrein. Geef hen de opdracht elkaar te zoeken en de groep te verenigen zodra ze een fluitsignaal horen. Omdat ze geblinddoekt zijn, zullen ze dat op de tast en op basis van geluid moeten doen. De opdracht is geslaagd zodra ze allemaal samen in een cirkel staan en dit binnen hun gekozen tijd.

Tip 5: Vrijheid van vereniging en vergadering

- **Uitleg:** kinderen moeten in een groep bij elkaar kunnen komen. Maar kinderen in groep maken zoveel lawaai, en dat vinden de oudjes natuurlijk niet fijn.
- **Opdracht:** zorg ervoor dat alle leden geblinddoekt zijn en geef hen een lang touw. Daarmee moeten ze eerst een vierkant, dan een cirkel en als laatste een driehoek maken. De leiding zegt wanneer ze een vorm correct gemaakt hebben en ze aan de volgende mogen beginnen. Het komt er dus op aan om goed te voelen en te communiceren.

Tip 6: Beschermen van kinderen op de vlucht

- **Uitleg:** als een kind moet vluchten naar een ander land, moet het kind in dat land beschermd en geholpen worden. In mijne tijd was er ook oorlog en moesten wij ook ons plan trekken. Je moet maar zelf zorgen dat je ergens veilig geraakt.
- **Opdracht:** geef de leden een doek. Geef hen de opdracht om met z'n allen op het doek te gaan staan en veilig naar de overkant te geraken. Vraag een lid om vrijwilliger te zijn en apart te gaan staan. Die speler moet het doek twintig meter verplaatsen terwijl de anderen erop staan. Zij zullen moeten springen. Als een van hen de grond raakt, moeten ze terug naar waar ze begonnen zijn. De enige speler die de grond mag raken, is degene die naast het doek begon.

IN MIJNE TIJD É!

Tip 7: Financiële hulp van de overheid

- **Uitleg:** Kinderen hebben recht op financiële hulp van de overheid als zij dit nodig hebben. In mijne tijd, als wij iets nodig hadden, dan gingen wij dat gewoon gaan vragen aan de burens en kwam diene overheid niet tussen.
- **Opdracht:** de leden moeten binnen hun gekozen tijd, bepaalde voorwerpen trachten te verzamelen in de buurt. Bv. de krant van een bepaalde datum, een boeket bloemen en een luiet. Ze krijgen een appel en een ei om hen te helpen.

Tip 8: Recht op onderwijs

- **Uitleg:** ieder kind moet naar school kunnen gaan, daarmee ga ik akkoord. Maar in mijne tijd was school veel moeilijker, probeer maar eens de rekensommen uit mijne tijd op te lossen.
- **Opdracht:** geef de leden een moeilijke rekensom en een raadsel dat ze moeten oplossen binnen de tijd. Bijvoorbeeld: ik besta alleen als er licht is, maar verdwijnt als er licht op me komt, wat bent ik? (Een schaduw). De moeilijkheid bepalen jullie aan de hand van het niveau van de groep.

Tip 9: Recht op informatie

- **Uitleg:** kinderen kunnen tegenwoordig informatie uit boeken, televisie, radio, kranten of van internet halen en toch zijn die kinderen van niets op de hoogte. In mijne tijd hadden wij juist de krant, dat waren pas tijden.
- **Opdracht:**
  - Betspel: de groep krijgt vier woorden die ze door iemand anders moeten laten zeggen. Daarna krijgt de leden een gsm om te bellen naar een persoon naar keuze. De leden moeten deze persoon de vier woorden laten zeggen. Spelregels: de spelers mogen het woord zelf niet zeggen, mogen ook niet zeggen 'zeg eens ...'
  - De groep kiest één iemand uit die goed kan communiceren, deze persoon gaat apart zitten in het lokaal waar een legoconstructie staat gebouwd. De andere hebben hetzelfde aantal blokken, maar bij hen is nog geen constructie gemaakt. Zij moeten de constructie nabouwen op instructie van het afgezonderde lid. Laat hen communiceren via een walkietalkie/gsm. Ze krijgen hiervoor het aantal minuten dat ze gekozen hebben.

Tip 10: Recht op vrije tijd en ontspanning

- **Uitleg:** ieder kind heeft recht op vrijheid en ontspanning, daarmee ga ik akkoord. Wij drinken ook graag een tasje koffie. Maar tegenwoordig zit de jeugd enkel op hun gsm, in mijne tijd gingen wij naar buiten en speelde wij in de bomen.
- **Opdracht:** de leden moeten allemaal in een boom kruipen (of in twee bomen, afhankelijk van het aantal leden). Daarna moeten ze in dezelfde volgorde als ze in de boom zijn geklommen, er terug uitklimmen. Dus de eerste die in de boom klom, moet er ook als eerste terug uitklimmen.

Tip 11: Kinderen eerst

- **Uitleg:** als er iets geregeld wordt voor een kind, moet altijd eerst gekeken worden naar wat voor dat kind goed is. En wij dan? De oude mensen? Ouderen eerst ja! Tegenwoordig staat de jeugd zelf geen zitje meer af op de bus of tram, schandalig!
- **Opdracht:** stoel veroveren; er zijn evenveel stoelen als spelers. De stoelen worden door elkaar gezet. Iedereen neemt plaats, met uitzondering van één leiding, zodat er één stoel leeg blijft. Die leiding gaat zo ver mogelijk van de lege stoel staan. Het is de bedoeling dat die ergens gaat zitten. De andere beletten dat door zelf op de lege stoel te gaan zitten of hem door te geven. Als de rechtstaande speler kan gaan zitten, moet de speler die het dichtst bij de lege stoel zit, rechtstaan en kan het spel opnieuw beginnen. Als de leiding X aantal keer kan gaan zitten (het aantal keren bepalen jullie) binnen de gekozen tijd, hebben de leden verloren.

Tip 12: (Over)leven en ontwikkelen

- **Uitleg:** elk kind heeft het recht op leven. De overheid moet zorgen dat het kind kan (over)leven en zich kan ontwikkelen. Overheid, overheid, overheid, in mijne tijd smeten ze de kinderen met het badwater weg, vanwaar denk je dat het gezegde komt.
- **Opdracht:** geef de leden elk een emmer met water. Zodra de tijd begint te lopen, moet er altijd minstens één iemand hun hoofd onder water houden. Voordat ze starten, krijgen ze even de tijd om een bepaalde tactiek af te spreken om duidelijk te maken wanneer iemand boven water zal komen. Ze houden dit vol tot de gekozen tijd om is.

IN MIJNE TIJD É!

Tip 13: Bescherming tegen kinderarbeid

- **Uitleg:** tegenwoordig klaagt de jeugd al als ze een aardappel moeten schillen, wij moesten vroeger elk weekend mee gaan helpen op het veld of in de bouw, dat was pas werken. Er was zelf geen tijd om pauze te nemen en op een stoel te gaan zitten.
- **Opdracht:** blinddoek de leden en plaats hen rond een berg stoelen. Ze proberen met de groep de berg te ontwarren en in een cirkel te zetten zodat alle stoelen op een meter afstand van elkaar staan. De leden mogen onderling overleggen. Wanneer ze denken dat de opstelling correct is, mogen ze allemaal op een stoel gaan zitten.

Tip 14: Recht op voeding

- **Uitleg:** ouders moeten ervoor zorgen dat hun kinderen goede voeding krijgen. Goede voeding, een snoepje is toch veel beter dan goede voeding, zeker bij de koffie. Maar met mijn slechte ogen kan ik niet meer zo goed zien welke kleur ik vast heb, help mij eens.
- **Opdracht:** Geef de leden drie (meer/minder, afhankelijk van het aantal leden) zakken M&M's. Het is de bedoeling dat ze de zakken per kleur sorteren binnen de gekozen tijd.

Tip 15: Bescherming tegen zomaar opsluiten

- **Uitleg:** kinderen mogen niet zomaar opgesloten of gearresteerd worden. Dit mag alleen gebeuren volgens de regels, als het niet anders kan en zo kort mogelijk. In mijne tijd mocht dat wel allemaal nog, je wordt daar hard van! De jeugd van tegenwoordig kan tegen niets meer.
- **Opdracht:** tikkertje gevangenis. Baken een terrein af waarop je dit spel zal spelen, maak met afbakeningslint een gevangenis. De leiding zijn de gevangenisbewakers/politieagenten. Ze moeten proberen de leden te tikken. Indien een lid wordt getikt, moet die naar de gevangenis. De andere leden kunnen de gevangene bevrijden door hen een high five te geven, het zal dus aan de leiding zijn om ook de gevangenis te bewaken. Indien de leiding met te weinig zijn, schakelen jullie best extra leiding in die even meespelen. De leden winnen als binnen de gekozen tijd nog 50% van hun groep buiten de gevangenis rondloopt (je kan het aantal veranderen afhankelijk van de grootte van de groep).

Tip 16: Recht op gezondheid

- **Uitleg:** kinderen moeten gezond kunnen opgroeien en hebben recht op goede zorg. In mijne tijd moest ik zelf naar school als ik koorts had, tegenwoordig blijft de jeugd thuis als hun hoofd nog maar een beetje pijn doet.
- **Opdracht:** binnen de gekozen tijd moet elk lid 1 druppel zweet, 1 traan en 1 druppel bloed maken. Bloed kan je vervangen door ergens op het terrein potjes rode verf te verstoppen (evenveel potjes als leden), elk lid moet dan een andere potje verf gaan zoeken.

Einde van het spel: indien de leden voldoende opdrachten tot een goed eind hebben gebracht, zullen ze de locatie van de laptop en toegangscode weten. Ze moeten de code ingeven voor de timer, die in het begin van het spel is gezet, is afgelopen. Als dit hen niet lukt, zijn alle kinderen op de wereld hun rechten kwijt en winnen de bejaarden van het rusthuis.

DE LEEFTIJDGLADDER

Doelgroep: 12 tot 16 jaar

In kort: vandaag spelen jullie het klassieke spel Ganzenbord, maar dan in het thema van kinderen- en jongerenrechten. Jullie starten allemaal als 0-jarige en doorlopen via het bord de levenscyclus tot 18 jaar. Hoe ouder jullie worden, hoe meer rechten jullie ontvangen. Maar opgelet, op het bord zijn enkele speciale vakken. Ze zijn bedoeld om de spelers onderweg naar het einddoel te hinderen. Het zijn situaties waarbij hun rechten in gedrang zijn of ze een spel moeten spelen om hun recht te krijgen. Het doel blijft dezelfde als het originele ganzenbord: wie als eerste de finish met een exacte worp weet te bereiken, is 18-jaar geworden en wint het spel.

Spelletjes:

A. Recht op naam en nationaliteit

Wie zit daar achter de muur: bouw een muurtje (uit dozen/ met een doek) en splits de groep in tweeën. Beide groepen verstoppen zich achter de muur. De leiding duidt in elke groep iemand aan. Na het fluitsignaal gaan die twee spelers rechtstaan en zeggen zo snel mogelijk de naam van de andere. Dit doen ze doordat de groep 'wie is het' speelt. Bv. is het een meisje of een jongen. Denkt de speler die rechtstaat te weten wie aan de andere kant staat, mag die hun naam roepen. De speler die laatst is, verhuist naar het andere team. Het team dat wint, mag allemaal 2 vakjes vooruit.

B. Recht op eigen mening

Koptelefoonspel: twee leden gaan over elkaar gaan zitten, beiden krijgen een koptelefoon met luide muziek op hun hoofd. De ene persoon zal een woord/zin moeten raden die de andere persoon zegt. De woorden/zinnen worden op een groot papier getoond achter de rug van de persoon die moet raden. Het team dat het meeste aantal woorden raadt binnen 1 minuut, mag 3 vakjes vooruit.

C. Bij elkaar blijven

Tikkertje slinger: tikkertje waarbij de eerstgetikte mede-tikker wordt. Samen gaan ze proberen anderen te tikken terwijl ze elkaars hand vasthouden en zo een slinger vormen. De eerstvolgende getikte sluit aan bij de slinger, enz. De slinger wordt op deze manier steeds langer. De spelers die nog niet zijn getikt, kunnen dan steeds eenvoudiger worden ingesloten. Als er vrij grote verschillen in kracht of behendigheid bestaan bij de spelers – of als je het spel heel veilig wil houden – splits de slinger dan bij vier of zes spelers: slingers zijn dan nooit langer dan respectievelijk 3 of 5 spelers. De laatste speler die overblijft wint, die mag 3 vakjes vooruit.

D. Bescherming tegen oorlog

Ik verklaar de oorlog aan: duid een vrijwilliger aan en geef hen een bal. Die persoon gooit de bal omhoog en roept bijvoorbeeld 'ik verklaar de oorlog aan Tom'. Tom moet dan zo snel mogelijk de bal nemen. De anderen lopen weg. Zodra Tom de bal heeft, roept hij "stop!" en blijft iedereen stilstaan. Tom mag nu drie stappen zetten en proberen iemand aan te gooien met de bal. Lukt dat, dan moet die speler als volgende de oorlog verklaren aan iemand.

Vorbereiding:

- Maak een spelbord of teken met krijt 63 vakjes op de grond
- Druk de lijst met handelingen/spelletjes per vakje af

Materiaal:

- Een bordspel
- Dobbelstenen
- Twee koptelefoons
- Een bal

Spelverloop: Elke speler gooit eenmaal met de dobbelstenen. Wie het hoogste aantal ogen gooit, mag beginnen. De volgende beurten worden met de klok mee gespeeld. Het aantal ogen op de dobbelstenen bepalen hoeveel vakken jouw pion vooruit mag.

DE LEEFTIJD SLADDER

E. Recht op vrije tijd en spel

Vraag aan de spelers welke spelletjes ze echt eens willen spelen, schrijf ze op, gooi de antwoorden in een potje, trek een briefje en speel het spelletje op het blaadje.

F. (Over)leven en ontwikkelen

Dode vis: een persoon is de 'tikker'. Als die "dode vis" roept, mag niemand nog bewegen. Als de tikker iemand, bijvoorbeeld Sarah, ziet bewegen, zegt die Sarah haar naam en dan is Sarah de 'tikker'. Het spel begint dan opnieuw wanneer Sarah "dode vis" roept.

G. Bescherming tegen geweld

Koningspel: plaats aan elke kant van het terrein een team zodat ze tegenover elkaar staan. Zet twee stoelen op het terrein, een voor elk team. Elk team kiest een koning. Het doel is om de koning van het andere team op de stoel van je eigen team te krijgen. Als iemand op de stoel gezet wordt, moet die persoon aangeven of die de koning is. Als dat niet het geval is, moeten ze verder proberen. De winnaar is de ploeg die als eerste de juiste tegenspeler te pakken krijgt, zij mogen elk drie vakken vooruit.

Speciale vakken: het speelbord heeft in totaal 63 vakjes. Enkele velden zijn bedoeld om de spelers onderweg naar het einddoel te hinderen. Zonder deze obstakels zou het bordspel te eenvoudig zijn! De speciale velden hebben we voor je op een rij gezet.

Einde van het spel: zodra de finish in zicht is, komt het allemaal aan op puur geluk. Om het spel te winnen, moet je namelijk bij de laatste worp het juiste aantal ogen gooien om exact op het laatste vak (nummer 63) terecht te komen. Gooi je net te veel? Dan moet vanaf nummer 63 worden teruggespeeld. Hierbij loop je het risico om op nummer 58 (ontvoering) te belanden en moet je weer helemaal opnieuw beginnen. Het spel kan dus echt alle kanten op gaan!

Nummer	Wat	Handeling of spel
1	Wie is kind	Kinderrechten gelden voor alle kinderen. Je bent een kind als je nog geen 18 jaar bent. Aangezien je jonger dan 18 jaar bent, mag je 3 stappen vooruit.
2	Recht op naam en nationaliteit	Als je geboren wordt, heb je recht op een naam en op een nationaliteit, zo word je Belg, Nederlander, Turk, Rwandees, enzoverder. We spelen een spel om jullie naam te beslissen.

DE LEEFTIJD SLADDER

Nummer	Wat	Handeling of spel
6	Recht op voeding	Op kamp zijn het vandaag pannenkoeken als ontbijt. Hierdoor krijg je een enorme energieboost. Ga verder naar 12.
7	Recht op eigen mening	Elk kind en jongere heeft het recht om bij een belangrijke beslissing die over hen gaat hun mening te geven. Met jouw mening moeten volwassenen rekening houden. Speel het spel om jullie mening te verkondigen.
10	Bij elkaar blijven	Als je vader, moeder of beide ouders in een ander land wonen, moet je bij ze op bezoek kunnen gaan en moeten jullie als gezin bij elkaar kunnen wonen. Speel het spel om bij elkaar te kunnen blijven.
12	Geen discriminatie	Alle rechten gelden voor alle kinderen. Het maakt niet uit waar je vandaan komt, hoe je eruitziet en of je rijk of arm bent. Daar mag geen onderscheid in worden gemaakt. Helaas, de leiding vindt dat je vandaag geen mooi t-shirt aanhebt en beslissen dat je niet mag meespelen met het spel. Sla één beurt over.
13	Vrijheid van geloof	Je bent vrij om te denken wat je wilt. Je mag je eigen mening hebben over wat goed en slecht is. Ook mag je geloven wat je wilt: als je gelovig bent, mag je je eigen godsdienst kiezen. Je ouders helpen je daarbij, maar moeten ook altijd naar jouw mening luisteren. Graag zou je meer weten over de Islam, om je daarbij te helpen, mag je 4 vakjes vooruit.

DE LEEFTIJD SLADDER

Nummer	Wat	Handeling of spel
15	Bescherming tegen oorlog	Voor kinderen die jonger zijn dan vijftien jaar is het verboden om mee te doen in het leger van een land. Ook mogen zij niet meedoen aan een oorlog. Speel het spel om de oorlog stop te zetten.
18	Goede opvoeding	Je ouders moeten voor jou zorgen. Dat betekent dat zij ervoor moeten zorgen dat je liefde en aandacht krijgt, gezond en goed eten, een bed om in te slapen, kleren om aan te trekken en dat je naar school kan. Ze moeten voor alles zorgen wat je nodig hebt om op een fijne manier op te groeien. Jouw ouders doen er alles aan om op een goede manier op te voeden, je mag 4 stappen vooruit.
20	De dood – bescherming tegen drugs	Ieder kind moet beschermd worden tegen drugs. Ook alcohol en sigaretten zijn drugs. Op jullie jaarlijkse fuif, drink je te veel pintjes. Je beslist toch nog om naar huis te fietsen. Onderweg kom je zwaar ten val, alle hulp komt te laat en je sterft. Ga terug naar 1.
23	(Over)leven en ontwikkelen	Elk kind heeft recht op leven. De overheid moet zorgen dat het kind kan (over)leven en ontwikkelen. Indien dit geen recht zou zijn, zou het leven draaien rond survival of the fittest, speel het spel om te ontdekken hoe België er zou uitzien.
25	Recht op spel en vrije tijd	Ieder minderjarige heeft recht op rust en vrije tijd. In zijn vrije tijd moet een kind kunnen spelen. Helaas, de overheid heeft beslist om alle jeugdbewegingen in België af te schaffen en ook in het weekend school te laten doorgaan. Jullie denken daar anders over, speel het spel.

DE LEEFTIJD SLADDER

Nummer	Wat	Handeling of spel
28	Recht op onderwijs	Ieder kind moet naar school kunnen gaan. In België is er leerplicht tot 18 jaar. Proficiat, je rapport was de beste van de klas, als beloning mag je vier stappen vooruit.
30	Recht op informatie	Je hebt het recht om informatie te krijgen die begrijpelijk voor je is en over alles wat voor jou belangrijk is. Helaas zijn de leiding vergeten vermelden dat vandaag de laatste dag was om je in te schrijven voor kamp. Je hebt de deadline gemist en kan nu niet mee op kamp. Pech! Ga 10 vakken terug.
31	Bescherming tegen kinderarbeid	Je mag geen werk doen dat niet goed is voor je gezondheid of waardoor je niet naar school kunt gaan. Helaas, jouw ouders hechten niet veel belang aan dit recht en je moet elke dag gaan werken. Tijdens het fietsen naar je werk, val je per ongeluk in een rioolput waarvan het deksel verdwenen is. Blijf in de put tot een andere speler jou passeert en je bevrijdt. Sla één beurt over als er geen spelers meer achter je staan.
35	Recht op privacy	Niemand mag zich zonder goede reden moeien met je privéleven. Er is echter een piep klein probleempje, ouders zijn verantwoordelijk voor jou en als ze vermoeden dat je gevaar loopt, kunnen ze zich wel moeien. Dit om jou te beschermen. Je mama denkt dat je drugs gebruikten en heeft daarom je dagboek gelezen. Hierdoor heeft ze ontdekt wat je in het weekend allemaal met je vrienden hebt uitgespookt. Je krijgt huisarrest. Sla één beurt over.

DE LEEFTIJD SLADDER

Nummer	Wat	Handeling of spel
40	Proficiat! Het is je 16de verjaardag	Je mag een dancing of café binnengaan en een pint drinken, maar geen sterke drank. Je kunt zelf een testament opmaken. Je mag met een bromfiets rijden. Je mag zelf een bedrag van je spaarrekening halen als de rekening op jouw naam staat. Als je een verkeersmisdrijf pleegt, kom je niet meer voor de jeugdrechter, maar voor de politierechtbank. Als cadeautje mag je 4 stappen vooruit.
42	Kinderen met een handicap	Als je gehandicapt bent, is het vaak moeilijker om dezelfde dingen te doen als kinderen die niet gehandicapt zijn. De overheid moet ervoor zorgen dat kinderen met een beperking zo normaal mogelijk kunnen leven. Het lokaal is helaas niet bereikbaar met een rolstoel. Hierdoor kan je niet meespelen met de activiteit. Ga terug naar 37.
45	Recht op bescherming tegen geweld	Niemand mag je slaan, pijn doen, vernederen, pesten of verwaarlozen. Andere jongeren niet. Volwassenen niet. Ook ouders mogen dit niet doen. Speel het spel om elkaar te beschermen tegen geweld.
48	Recht op bescherming tegen seksueel misbruik	Mensen mogen jou niet tot seks dwingen of op je inpraten totdat je het doet. Dat heet seksueel misbruik en dat is verboden. Je moet daartegen worden beschermd, en als het je overkomt, moet je goede hulp krijgen. Als je misbruikt wordt, is het soms moeilijk om dat aan iemand te vertellen. Toch is het belangrijk om erover te praten. Je raapt de moed bijeen om gesprek te starten met je leiding. Je mag drie vakjes vooruit.

DE LEEFTIJD SLADDER

Nummer	Wat	Handeling of spel
50	Proficiat! Het is je 17de verjaardag.	Je krijgt nog een aantal rechten bovenop de rechten die je al had als 16-jarige. Zo kan je bv. een voorlopig rijbewijs krijgen. Als cadeautje mag je vier stappen vooruit.
52	Bescherming tegen opsluiten van kinderen en jongeren	In een wereld zonder kinderrechten, kan je zomaar opgesloten of gearresteerd worden. Blijf in de gevangenis tot een andere speler je passeert en je bevrijdt. Sla één beurt over als er geen spelers meer achter je zijn.
58	Bescherming tegen ontvoering	Je mag niet ontvoerd worden. Je mag niet zonder dat je het zelf wil of zonder dat je ouders toestemming hebben gegeven, naar een ander land gebracht worden of gedwongen worden om daar te blijven. Als je vader of moeder dit doet, zonder dat de andere ouder dat goedvindt, mag het ook niet. Je vader beslist om je te ontvoeren, hij neemt je mee naar vakje 1.
60	Scheiding	Je moet bij je ouders kunnen wonen en opgroeien. Soms kan dit niet, bijvoorbeeld als je ouders gaan scheiden. Dan moet je in ieder geval met beide ouders contact kunnen houden. Tot je meerderjarigheid kan je niet kiezen bij welke ouder je gaat wonen, dat beslissen je ouders of de rechter. Je ouders maken een beslissing waarmee je niet akkoord gaat. Uit protest speel je een ronde niet mee.
63	Proficiat! Het is je 18de verjaardag.	Voor de wet ben je volwassen. Je mag in principe over alles alleen beslissen. Je bent ook de winnaar van het spel!

ESCAPE THE DRUG LORD

Doelgroep: 15 tot 18 jaar

In kort: dit spel wordt het best gespeeld in de avond als het donker is. De leden zijn gekidnapt door de lokale drugsbaron. Al hun kinderrechten werden afgenomen en vanaf nu zijn ze zijn eigendom en moeten ze hun leven riskeren om drugs en wapens over de grens te brengen. Het is de bedoeling dat de leden hun rechten terugwinnen en ontsnappen uit de handen van de drugsbaron door op een veilig locatie te geraken.

Vorbereiding:

- Laat hen vooraf weten dat ze een rugzak moeten vullen met volgende spullen:
  - Fluohesje
  - Zaklamp
  - Papier en balpen
  - Aanstekers
  - EHBO
- Stippel een route uit.
- Zoek leiding/oudleiding die bereid zijn de leden te droppen en terug naar de lokalen te brengen.
- Eén iemand moet zich verkleden als drugsbaron, de rest verkleed zich in bendeleden (bv. zwarte kledij en een speelgoedwapen), de chauffeurs zijn de undercover agenten (dit wordt pas duidelijk gemaakt in de auto's).
- Schrijf de opdrachten op en stop ze in de leden hun rugzak, zorg dat ze het materiaal om de opdrachten te spelen ook bij zich hebben.
- Verzin een raadsel en rekensom voor opdracht 3.
- Maak een bord kapot en steek de scherven in een plastic zak. Steek de zak en secondelijm in een rugzak van een lid.

Benodigheden:

- Elk lid moet een gsm bij zich hebben.
- Enveloppen met de opdrachten.
- Materiaal voor de opdrachten.

Let op: jullie spelen dit spel op de openbare weg, hou dus gedurende het volledige spel de verkeersregels in jullie achterhoofd. Zorg dat je jezelf en anderen niet in gevaar brengt. Wees veilig en hou ook rekening met de burens. Herinner de leden ook aan de regels bij het begin van het spel. Zorg dat ze jullie telefoonnummers hebben en jullie ten allen tijde kunnen bereiken.

Spelverloop:

Om het spel spannend te maken, kan je als volgt beginnen. Laat de leden aan jullie lokalen verzamelen. De seconde dat ze toekomen, krijgen ze een zak over hun hoofd en worden ze alleen in een donker lokaal gestopt, daar blijven ze tot alle leden zijn toegekomen en in een lokaal zijn gestopt. Laat de auto's die de leden gaan voeren met hun grootlichten naar een veld schijnen. Haal de leden geblinddoekt uit de lokalen en zet ze in een rij naast elkaar met hun gezicht richting de auto's. Trek hun zakken van hun hoofd (net zoals in de Hollywood films) en het spel kan beginnen. Voor hen staat de drugsbaron en zijn bendeleden, de drugsbaron begint met volgende speech voor te lezen.

ESCAPE THE DRUG LORD

Toneel 1:

Beste ... (naam van jullie groep)

Mijn naam is ... ik ben de drugsbaron die heerst over deze contreien en vanaf nu zijn jullie mijn eigendom. Ik heb jullie ontnomen van jullie naam, identiteit, gezin, eigen mening, privacy, vrije tijd, onderwijs, kortweg al jullie mooie rechten. Jullie zijn mijn slaven en jullie leven draait nu enkel nog rond werken voor mij en mijn trouwe benedeleden. Wie denkt te kunnen ontsnappen, zal eindigen zoals Willy (wijs naar de grond), onder de grond. Jullie gaan nu in de auto's stappen en mijn trouwe onderdanen zullen jullie naar jullie eerste deal brengen. Stel me niet teleur!

Toneel 2:

Hierna kan je de leden over de auto's verdelen en naar de drop-off locatie brengen. Eenmaal in de auto, begint toneeltje twee. De bestuurder van de wagen is een geheime undercover agent die geïnfiltrerd is in de drugsbende van de baron. Deze persoon zal de leden trachten te helpen ontsnappen.

Beste ... , (naam van de groep)

Mijn naam is ... ik ben een undercover agent die geïnfiltrerd is in de drugsbende van baron ... Ik wil jullie helpen ontsnappen. Ik zal jullie proberen de grens over te krijgen zodat jullie terug vrij zijn. Kom ten laatste tegen ... naar volgende locatie ... dan breng ik jullie in veiligheid. Let op: voor ik jullie de grens kan overbrengen, moeten jullie een aantal opdrachten volbrengen om jullie rechten terug te winnen en bewijs hiervan doorsturen (bv. via Whatsapp). Per opdracht die jullie volbrengen, moeten jullie naast het bewijs, ook doorsturen welk recht gelinkt kan worden aan die opdracht. De antwoorden kunnen jullie vinden op de website van tZitemzo. De andere benedeleden zullen al vlug doorhebben dat jullie aan het ontsnappen zijn en er alles aan doen om jullie terug te ontvoeren. Om de 15 minuten zal ik jullie vragen om jullie locatie te delen met mij, dit om te kijken of jullie op de goede weg zijn. Hier scheiden voorlopige onze wegen. Alles van materiaal dat jullie nodig hebben, zit in jullie rugzakken. Veel succes en vergeet niet, wees met de volledige groep op tijd op de locatie!

Rode draad doorheen de dropping:

Om de 15 minuten (of langer indien het te moeilijk is) moeten de leden hun locatie delen met de leiding. Hierdoor weten jullie als leiding waar de leden zijn en kunnen jullie ze trachten opnieuw te kidnappen. Indien het gelukt is om een lid te kidnappen, vervoer je die naar een nieuwe locatie (niet te ver) en hang je die persoon vast met een touw aan een paal/brievenbus, ... (zorg dat je de burens natuurlijk niet te veel stoort). Hierna verstopten jullie zich in de buurt en wachten jullie af tot de leden deze persoon proberen te bevrijden. Indien jullie een lid kunnen tikken bij hun poging om hun mede-lid te bevrijden, verliezen ze een zintuig of ledemaat (bv. plak 1 oog af, hang twee leden aan elkaar, plak de vingers dicht, ...)

Indien het gelukt is om een lid opnieuw te kidnappen, versturen jullie een filmpje van het gekidnapte lid en volgende boodschap in de groepschat: Ik zei toch dat jullie niet konden ontsnappen, zeg maar bye bye tegen jullie vriend/vriendinnetje.

Direct hierna krijgen de leden opnieuw een boodschap, van de undercover agent (stuur dit in een andere chat of in een apart bericht): Jullie hebben 15 minuten om jullie vriend/vriendin te gaan redden op volgende locatie ... wees snel, maar wees ook voorzichtig. Hun leven ligt in jullie handen. Jullie kunnen ... bevrijden door het touw door te branden. Let op dat je deze persoon geen pijn doet en let op voor de benedeleden, ze zullen zeker en vast nog in de buurt zijn. Indien zij jullie kunnen tikken, zullen er gevolgen zijn. Succes.

Einde van het spel: de leden zullen in veiligheid gebracht worden indien ze in alle opdrachten slagen en met een volledige groep op de vooraf afgesproken locatie aankomen.

ESCAPE THE DRUG LORD

Opdracht 1:

- Zorg dat 1 lid van de groep een volledig andere outfit aanheeft bij aankomst op de veilige locatie. Het is niet de bedoeling dat je onderling van kleren wisselt.
- Recht op onderdak, kleren en voeding.

Opdracht 2:

- Maak een familiefoto met jullie groep. Post deze op Instagram of Facebook en behaal in totaal X aantal likes (de foto mag op meerdere profielen worden gepost).
- Recht op opgroeien bij ouders.

Opdracht 3:

- Los het raadsel en de rekensom op en stuur de oplossing door naar de leiding.
- Recht op onderwijs.

Opdracht 4:

- Speel de videoclip van drank & drugs van Lil Kleine en Ronnie Flex na en stuur deze door naar de leiding.
- Recht op bescherming tegen drugs.

Opdracht 5:

- Stuur een filmpje door waarin elk lid zichzelf voorstelt 'hallo mijn naam is... , ik ben ... jaar oud en ik hou van mijn jeugdbeweging'. Elk lid doet dit in een andere taal, elke taal mag maar 1 keer gebruikt worden.
- Recht op eigen taal en cultuur.

Opdracht 6:

- Maak een kaartenhuisje van 5 verdiepen. Stuur hiervan een foto door naar de leiding. Zorg ervoor dat een van jullie ook op de foto staat.
- Recht op bescherming tegen kinderarbeid

Opdracht 7:

- In jullie rugzak vinden jullie een kapot bord en secondelijm. Zorg dat er een volledig bord op de veilige locatie aankomt.
- Recht op bij elkaar blijven.

Opdracht 8:

- Jullie moeten in een boom klimmen. Daarna moeten jullie in dezelfde volgorde als jullie er zijn ingeklimmen er terug uitklimmen. Dus de eerste persoon, die het hoogst in de boom zit, moet er terug als eerste uit enzoverder. Eén iemand blijft op de grond om alles te filmen.
- Recht op spel en vrije tijd.

Opdracht 9:

- Laat de leden enkele voedingswaren verzamelen zoals een appel, een wortel, ...
- Recht op gezonde voeding.

Opdracht 10:

- Ga naar de website van tZitemzo en ontdek welke kinderrechten er in dit spel werden geschonden of naar welke rechten de opdrachten verwezen. Jullie moeten 14 rechten benoemen. Tip: de baron heeft er enkel in het begin van het spel opgesomd. Stuur ze door in de chat.
- Antwoord opdracht 10: beschermen tegen ontvoeren en vasthouden; recht op privacy; recht op naam en nationaliteit; recht op eigen mening; recht op onderwijs; recht op vrije tijd en spel; gezin bij elkaar; recht op voeding, kledij en veilige thuis; bescherming tegen kinderarbeid; bescherming tegen drugs; kinderen op de vlucht; bescherming tegen kindermishandeling; eigen taal en cultuur; bescherming tegen zomaar opsluiten

DE VOLWASSENEN

Doelgroep: 15 tot 18 jaar

In het kort: Iedereen tot 18 jaar heeft kinderrechten. Er zijn helaas soms mensen die proberen om een kinderrecht voor een tijdje af te nemen, dat is ook vandaag het geval. Niemand kan de leden hun rechten voor altijd wegnemen. Slagen de leden erin om te ontsnappen uit de handen van de volwassenen en hun rechten terug te krijgen?

Om te ontsnappen uit de handen van de volwassenen moeten de leden elkaar helpen en samenwerken. Ze moeten de opdrachten uitvoeren die de volwassenen hen geven om zichzelf te kunnen bevrijden. Bovendien hebben de volwassenen alle kinderrechten van de leden gestolen. Die zullen ze ongemerkt moeten terugstelen van de volwassenen. Het spel eindigt wanneer alle leden vrij zijn en ze al hun rechten terug hebben gestolen.

Vorbereiding:

- Maak met afbakenlint een grote tekening van een oog op het terrein. Doe dat op loopafstand van enkele bomen waaraan de leden vastgebonden worden. Het oog symboliseert het Alziend Oog van de volwassenen.
- Neem materiaal dat de leden moeten (terug)verdienen. Dit materiaal stelt hun afgenomen rechten voor. Bijvoorbeeld:
  - Vieruur & drinken: Recht op voeding
  - Hun sokken: recht op kleding
  - Hun namen op een blad: Recht op een naam
  - Een EHBO kit: recht op verzorging
  - Een huisje (op papier/lego/blokken): recht op wonen
  - ...

Materiaal:

- Touw of ducttape
- Twee walkietalkies/gsm's
- Eén legonconstructie + dezelfde blokken maar niet gebouwd
- Blinddoeken
- Volle fles water
- Enkele lege flessen
- Rietjes
- Fietsbanden
- Lippenstift
- Pincet
- Materiaal om een draagberrie te maken

Spelverloop: De leden beginnen het spel door samen te beslissen wie van hen de meest betrouwbare is. Die persoon wordt niet vastgebonden door de volwassenen en moet superviseren. Alle andere leden bind je vast aan een boom, dit stelt de gevangenis voor. De volwassenen schenden hier dus al het recht 'geen kinderen in de gevangenis'. Ze namen nog acht andere rechten af, per recht verzonnen de volwassenen een opdracht. Opdracht volbracht? Maak een lid los. Die krijgt dertig seconden de tijd om naar het oog te lopen en de gestolen rechten terug te nemen. De volwassene zit geblinddoekt in het midden van het oog en mag met een zwembad noodle/knuppel van krantenpapier proberen het lid te raken. Ze besluipen het oog dus zo stil mogelijk. Als de volwassene hen geraakt heeft, neemt die de rechten die de leden konden terugstelen, opnieuw af. Hoe meer leden er vrij zijn, hoe minder tijd ze krijgen om materiaal uit het oog te halen.

Heb je een grote groep? Laat dan meerdere spelers per opdracht vrij. Heb je een heel kleine groep, laat hen dan meerdere opdrachten volbrengen voor je iemand vrijlaat. Bij grote groepen kan je ook wat meer tijdsdruk op opdrachten zetten.

DE VOLWASSENEN

Opdracht 1: Recht op informatie

De vrije speler moet een legoconstructie proberen bouwen, helaas heeft die geen idee hoe deze constructie eruitziet want de informatie werd afgenomen. De spelers aan de boom krijgen een gsm/walkietalkie en een gebouwde legoconstructie. De vrije persoon zondert zich af, zodat die de groep niet meer kan zien en krijgt ook een gsm en hetzelfde aantal legoblokjes. Geef de vrije persoon de opdracht om de constructie na te bouwen op instructie van de vastgebonden spelers. Geef hen een bepaalde tijdlimiet, bijvoorbeeld 5 minuten, om de opdracht te volbrengen.

Opdracht 2: Recht op eigen mening

Kinderen en jongeren mogen op allerlei manieren hun mening geven. Dit betekent ook dat kinderen informatie mogen verzamelen zodat ze hun mening kunnen vormen. Helaas werd ook dit recht afgenomen. Laat de spelers hun mening over een bepaald onderwerp opschrijven, bv. jullie jeugdbeweging. Leg deze bladen in het alziend oog. Blinddoek de vrije spelers en zet hen op een plek ver genoeg van het Alziende oog, maar zorg dat die de vastgebonden spelers nog kunnen horen. De vastgebonden spelers geven instructies aan de geblinddoekte spelers om het oog te bereiken en elk één mening te nemen. Ze krijgen daarvoor twee minuten de tijd. Als de tijd om is, mogen ze niet meer verder.

Opdracht 3: Recht op voeding, kleding en wonen

De volwassenen zijn wel zeer ver gegaan en hebben zelf de basisbehoefte van de jongeren, namelijk het drinken van water, afgenomen. Er staat een volle fles water op een paar meter afstand van de vastgebonden spelers. Die fles moet minstens half leeggedronken worden door de vastgebonden leden. De vrije leden krijgen enkele rietjes, waarmee ze een constructie moeten maken om de gevangene te laten drinken. Als de opdracht geslaagd is, mag er weer iemand bevrijd worden.

Opdracht 4: Recht op spel en vrije tijd

Jongeren dienen de kans te krijgen om zich op een prettige en ontspannende manier bezig te houden. Helaas werd ook het recht op spel en vrije tijd gestolen. Om de verveling tegen te gaan, moeten de vastgebonden leden iets uitbeelden. De vrije leden moeten telkens binnen de drie minuten (is dit te simpel, maak de tijd korter) raden wat het is. Als dat gelukt is, mag je iemand vrijmaken.

Opdracht 5: Recht op zorg en liefde

Elke jongere heeft recht op zorg en liefde. In een groep is het dus belangrijk om liefdevol met elkaar om te gaan. Hang enkele fietsbanden aan elkaar en maak ze vast aan een boom tegenover de vastgebonden spelers. De vrije leden moeten zich in de constructie van fietsbanden plaatsen en lippenstift opdoen. Vervolgens moeten ze op de hand van de vastgebonden spelers een kusje gaan geven. Als elke vastgebonden speler een kus kreeg, komt er iemand vrij.

Opdracht 6: Recht op verzorging

Kinderen moeten gezond kunnen opgroeien en hebben recht op goede zorg. Als een kind ziek is, moet het behandeld kunnen worden. Eén van de vrije spelers is ernstig ziek geworden, die speelt een hevig bibberende patiënt op de operatietafel. Teken op hun armen en benen verschillende cirkeltjes. De vastgebonden spelers zijn de chirurgen en moeten met een pincet proberen een aantal legoblokjes in een cirkel op het lichaam te zetten. Ze krijgen hiervoor 3 minuten de tijd.

DE VOLWASSENEN

Opdracht 7: Recht op onderwijs

Ieder kind en jongere moet naar school kunnen gaan. Maar volgens de volwassenen mogen enkel de slimste spelers naar school gaan. De leden moeten zich bewijzen met een spelletje mastermind. De vrije leden verzamelen bij de volwassene in het Alziend Oog. De vastgebonden leden kennen de kleurencode en de anderen moeten die in tien beurten raden. Ze mogen enkel vanop een afstand met elkaar praten en ze mogen niet de kleur zelf vermelden. Als ze de code kraken, komt opnieuw iemand vrij.

Opdracht 8: Geen kinderen in de oorlog

Voor kinderen die jonger zijn dan vijftien jaar is het verboden om mee te doen in het leger van een land. Ook mogen zij niet meedoen aan een oorlog. Als er oorlog is in een land moeten volwassenen en kinderen beschermd en verzorgd worden. Helaas, één van de vastgebonden spelers werd toch naar het front gestuurd en raakte ernstig gewond. De vrije en vastgebonden leden moeten een draagberrie maken (bv. sjoorren) om de gewonde speler naar het ziekenhuis, het Alziend Oog, te brengen. Vanaf dat de gewonde vastgebonden speler los wordt gemaakt, heeft de rest 30 seconden om deze persoon naar het oog te brengen.

Einde van het spel: als alle leden vrij zijn, en ze de opdrachten dus goed volbracht hebben, zouden ze al hun rechten moeten hebben teruggewonnen. Het materiaal dat ze hebben kunnen stelen, mogen ze nu als beloning houden. In totaal zijn er 42 kinderrechten verzin dus gerust nog wat opdrachten bij deze andere rechten.

CONTACTEER ONS

Chat met tZitemzo
www.tzitemzo.be

Mail met tZitemzo
info@tzitemzo.be

Bel met tZitemzo
09 233 65 65

Kom langs bij tZitemzo
Maak een afspraak of bekijk
de openingsuren op onze website
Hoogstraat 81, 9000 Gent, België

